

Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla" Sarajevo
Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla", podružnica Bihać
Edukacijski centar "Nahla" Tuzla

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

septembar 2023 – septembar 2024.

Činimo znanje dostupnim

Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla" Sarajevo
Centar za edukaciju i istraživanje "Nahla", podružnica Bihać
Edukacijski centar "Nahla" Tuzla

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

septembar 2023 – septembar 2024.

Činimo znanje dostupnim

oktobar 2024.

VIZIJA

Obrazovana i osnažena žena koja mijenja svijet.

MISIJA

Osnaživanje žene obrazovanjem i kreiranjem poticajnog okruženja za lični razvoj i kompetentno učešće u društvenim procesima.

CILJEVI

- Unaprijediti kvalitet života žene pružajući joj prilike za razvoj ličnih i profesionalnih kompetencija kroz cjeloživotno učenje.
- Pružiti ženi podršku i osnažiti je za autentično djelovanje u ulogama koje odabere.
- Izgraditi odgovorne mlade aktivistice i liderke koje znanjem i integritetom donose promjene u svoje okruženje/zajednice.
- Približiti ženi vrijednosti vjere kao snagu za ličnu i društvenu promjenu.
- Istraživanjem aktualizirati teme vezane za prava žene, društveni angažman, religiju i identitet u savremenom građanskom društvu.

SHEMA AKTIVNOSTI**PROFESIONALNI I KARIJERNI RAZVOJ**

- Obuke za (samo) zapošljavanje
- Jezičke vještine
- IT vještine
- Poslovne vještine
- Karijerno savjetovanje
- Obuke za krojenje i šivenje
- Certificiranje
- Profesionalno usmjeravanje
- Zajednica i umrežavanje
- Poslovno savjetovanje
- Mentorska podrška
- Posredovanje u zapošljavanju

LIČNI RAZVOJ

- Edukacija o vjeri i duhovnosti
- Životne vještine
- Izgradnja ličnosti
- Zdravi stilovi življenja
- Zdravlje i ishrana
- Kreativne i umjetničke radionice i kursevi

AKTIVIZAM I DRUŠTVENO DJELOVANJE

- Klub mlađih „Tigum“
- Teen klub
- Inicijativa PRVI
- Edukacija mlađih aktivistica
- Kampanje i akcije
- Društvena istraživanja
- Stipendije
- Panel diskusije
- Studijske posjetе
- Okrugli stolovi

USLUGE

- Psihološko savjetovalište
- Logopedsko savjetovanje
- Biblioteka i čitaonica
- Kafeterija
- Fitness centar
- Nahlin trekking klub
- Kreativno-razvojni programi za djecu
- Radionice za djecu

UVODNA RIJEČ

Poštovani prijatelji, saradnici i partneri,

Pred vama je izvještaj koji opisuje još jednu godinu predanog rada Centra za edukaciju i istraživanje Nahla, njenih uposlenica, suradnica/ka, volonterki i volontera i uz podršku velikog broja pojedinaca, organizacija i institucija koji su taj rad prepoznali i podržali.

Svaki naš korak, svaki program koji realiziramo, vodi nas ka misiji da učinimo znanje dostupnim i da obrazovanje postane zajednički društveni kapital, dostupno i pristupačno svakom pojedincu bez obzira na njegovu socijalnu ili ekonomsku situaciju. Nahla svakodnevno stvara društveno dobro, a godišnji izvještaji to, iz godine u godinu, argumentovano potvrđu i dokumentuju. Vjerujemo da, radeći zajedno, možemo osigurati da obrazovanje bude dostupnije onima kojima treba i da zajedno sa svima vama koji čitate ove redove, gradimo ljepšu budućnost.

U protekloj radnoj godini, kako to izvještaj jasno i pokazuje, napravljen je veliki iskorak u broju i raznolikosti ponuđenih edukacijskih programa. Saradnja sa nekoliko vrlo posvećenih međunarodnih organizacija i različita partnerstva dovela su do toga da smo uspjeli ponuditi edukacije za značajno veći broj žena, ne samo u sredinama u kojima Nahla ima svoje centre, nego i u okolnim sredinama u kojima su takve prilike vrlo rijetke. Rad na podizanju kvalitete programa kroz stalnu doradu i adaptaciju u skladu s novim potrebama, proces je koji nastavljamo i osnova svakog daljeg uspjeha.

Dio na kojem smo intenzivno radili ove godine i što je nova oblast u našem djelovanju jesu orijentacijski programi. Razvili smo obuku za karijerne savjetnice čija je uloga da pomognu ženi u identifikaciji vlastitih kompetencija, znanja i vještina kako bi gradila i razvijala svoju karijeru. Prema dostupnim praksama širom Evrope postaje jasno kako je ovakva vrsta savjetovanja i podrške postala ključni alat u osnaživanju žena da donose informisane odluke o svom ličnom razvoju i daljem profesionalnom putu.

Posebno smo ponosni na našu kontinuiranu podršku u oblasti ličnog razvoja i dobropiti, kao i na značajan porast broja ponuđenih edukacija i velikog interesa za ovu oblast, što jasno ukazuje na potrebu za ovakvim programima. Svaki program i aktivnost koju realiziramo, ima za cilj kreiranje prostora u kojem žene mogu rasti i napredovati, jer svaki dan svjedočimo na koje sve načine osnažena žena mijenja svijet.

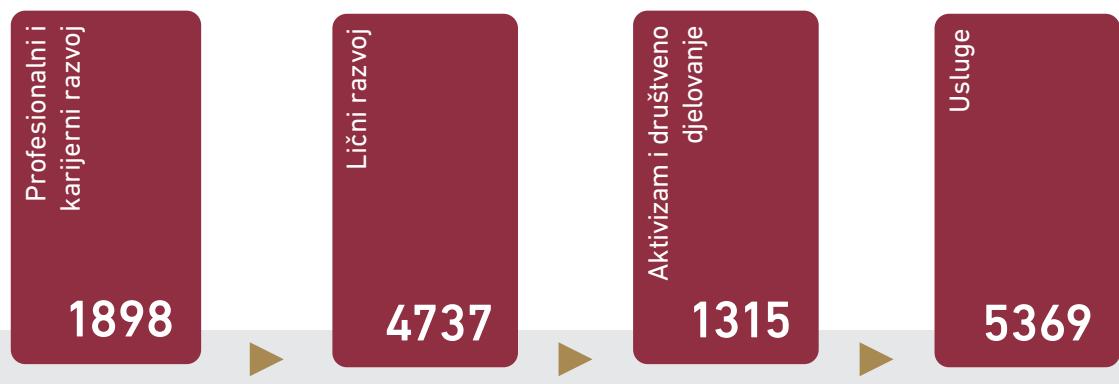
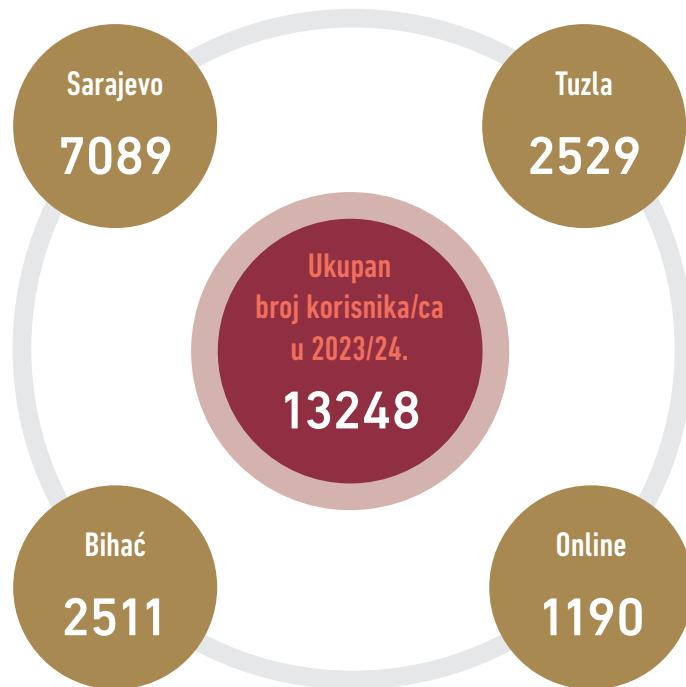
Kako Nahla uskoro ulazi u svoju 25. godinu rada, poruka koju želimo poslati je da nastavljamo naš put i misiju i pozivamo šиру zajednicu da bude s nama na tom putu. Zajedno možemo graditi budućnost u kojoj znanje, podrška i osnaživanje postaju temelj za društvene promjene i napredak.

Nahlina misija traje, a svi su pozvani da budu njen dio.

Sehija Dedović, predsjednica

RADNA GODINA U BROJKAMA

PROFESIONALNI I KARIJERNI RAZVOJ

Edukacijom do boljih prilika za
dostojanstven život i rad

UČIM DA ZNAM I UČIM DA RADIM - I TO NIJE SVE

Vještine za dostojanstven život i rad

Stubovi na kojima se zasniva cjeloživotno obrazovanje danas su, više nego ikad, suženi i fokusirani na: učim da znam i učim da radim. Radni ambijent i često postavljena očekivanja navode nas da se više fokusiramo na vještine, a manje na vrijednosti. Kao rezultat toga, često zanemarujuemo promjenu koju bi naše znanje trebalo proizvesti u nama samima i u zajednici čiji smo dio.

Ovaj dublji uvid i šire razumijevanje procesa prepoznali smo kao izazov koji treba prevazići u implementaciji programa profesionalnog i karijernog razvoja. **S jedne strane, tu su očekivanja poslodavaca, a s druge strane, potreba za pristupom učenju koji ima dublji i trajniji karakter i ne vodi samo ka stjecanju vještina reduciranih na trenutne radne okolnosti.**

- Realizirana andragoška obuka za stalno i honorarno angažirano osoblje u Sarajevu, Tuzli i Bihaću.
- U ovoj radnoj godini razvili smo preko 20 novih programa obrazovanja odraslih i revidirali postojeće planove i programe rada u skladu sa zahtjevima i trendovima na tržištu rada.
- Uspjeli smo integrirati oblast životnih vještina u profesionalne i karijerne programe obrazovanja kroz povećanje broja časova ili dodatne module, što se pokazalo izuzetno potrebним.
- Razvili smo i unaprijedili alat za Profil kompetencija te razvili program obuke za karijerno savjetnice koje će primjenjivati ovaj instrument. U ovoj radnoj godini, kroz tri intenzivna modula, obučeno je 17 karijernih savjetnica za primjenu ovog alata.
- Omogućen je značajno veći broj besplatnih mesta na svim komercijalnim programima, a zahvaljujući partnerskoj suradnji, mnogi programi su ponuđeni uz simboličnu ili značajno nižu finansijsku participaciju.

U ovoj radnoj godini većina stalno angažiranog osoblja, pored već pomenute interne andragoške obuke, prošlo je i dodatna usavršavanja van Nahle od kojih izdvajamo javno važeće programe koji su trajali 120+ školskih časova. Riječ je o akreditovanim programima "Osnovna andragoška obuka" i "Akademija izrade EU projekata". Pored ovih tema, usavršavali smo se i u sljedećim oblastima: marketing obrazovnih ponuda i marketing nevladnih organizacija, izgradnja mira, socijalno mentorstvo, finansije i računovodstvo te zelena i digitalna tranzicija u obrazovanju.

IZ PRVE RUKE: Aida Alić, profesorica matematike i informatike, polaznica andragoške obuke

"Odrasle osobe dolaze sa različitim iskustvima, predznanjima i potrebama. Svi žele naučeno odmah primjeniti na poslu što zahtijeva prilagodbu metoda podučavanja kako bi se zadovoljile njihove individualne potrebe ali i postigle druge svrhe obrazovanja. Često predajem na online programima i u učionici, a zahvaljujući andragoškoj obuci, implementirala sam nekoliko metoda u svom pristupu podučavanju, fokusirajući se prvenstveno na individualni pristup, interaktivne metode i fleksibilnost. Sve to sa ciljem većeg angažmana polaznica i povećanja njihove motivacije."

Kroz karijernu orijentaciju do kompetencija, znanja i vještina: 17 obučenih karijernih savjetnica

Nakon što smo razvili/unaprijedili alat za Profil kompetencija, od maja do augusta 2024. realizirali smo obuku za karijerne savjetnice kroz tri modula. Karijerne savjetnice će u naredne 4 godine sprovesti karijerna savjetovanja za stotine žena na području Sarajeva, Tuzle i Bihaća.

Karijerne savjetnice pomoći će ženama da rasvijetle vlastite težnje, otkriju potencijale i iz-grade samopouzdanje u različitim fazama svoje karijere. One dolaze iz različitih dijelova Bosne i Hercegovine i među njima ima poduzetnica, psihologinja, univerzitetskih profesora, stručnjakinja u vođenju biznisa, projektnih menadžerica i marketing stručnjakinja. Na treningu su i same prošle proces prepoznavanja vlastitih kompetencija, znanja i vještina kako bi kasnije što bolje razumjele savjetovane osobe. Narednu radnu godinu obilježiti će grupna i individualna karijerna savjetovanja za žene iz pomenutih regija. Zahvaljujući partnerstvima sa Vladom Švicarske i MojPosao.ba - Kolektiv d.o.o. savjetovanja će biti besplatna za učesnice.

IZ PRVE RUKE: Amina Smajović, viša asistentica, Odsjek za pedagogiju, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, polaznica treninga za karijerne savjetnice

„Vođena idejom, da stvoriti preduslove za uspješnije integriranje na tržište rada znači i ostvariti veću socijalnu uključenost žena, odlučila sam da se prijavim na Obuku za karijerne savjetnice. Trenerice su uspijevale svaku situaciju pretvoriti u priliku za učenje i ponudile nam mnoštvo konkretnih/praktičnih smjernica za neposredan rad. Posebna vrijednost obuke jeste u ličnom profesionalnom rastu, a koja će mi pomoći i u radu s drugima, kroz refleksiju na vlastita životna iskustva i promišljanje o tome šta je to što je mene oblikovalo, gdje se trenutno nalazim i koji su moji životni ciljevi.“

Programi usavršavanja i ospozobljavanja

Znanja, vještine i stavovi su ključni dijelovi kompetencija koji olakšavaju dalji razvoj osobe u novim okolnostima i potrebama. Ova znanja stjecali smo online i u učionici za sljedeća zanimanja: administrativna asistentica, asistentica u računovodstvu, stručnjakinja za baze podataka (data scientist), community menadžerica, geronto domaćica i šivačica tekstilnih i odjevnih predmeta.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
OBUKA DATA SCIENCE – Sarajevo	15	132 časa x 1 grupa
OBUKA ZA ASISTENTICU U RAČUNOVODSTVU – Sarajevo	30	120 časova x 2 grupe
OBUKA ZA QA TESTIRANJE – Sarajevo	9	39 časova X 1 grupa
OBUKA ZA RAD U ADMINISTRACIJI – Sarajevo i Tuzla	52	128 časova X 4 grupe
OBUKA ZA GERONTOLOŠKU DOMAĆICU – Bihać	23	160 časova X 1 grupa
OBUKA ZA COMMUNITY MENADŽERICU – Tuzla	11	120 časova X 1 grupa
ANDRAGOŠKA OBUKA ZA PREDAVAČE – Sarajevo, Tuzla i Bihać	51	24 časa x 3 grupe

IZ PRVE RUKE: Amina Hećimović, vlasnica brenda Comfy weddings, polaznica Obuke za community menadžericu

„Odlučila sam svoje vrijeme uložiti u neformalno obrazovanje, u nešto što će mi donijeti i kreativno zadovoljstvo i dodatni džeparac. Željela sam napraviti veliki korak te na Instagramu predstaviti svoje proizvode, poklone za goste na vjenčanjima. Sav moj amaterski rad i samoukost zahtijevali su dodatnu edukaciju iz oblasti dizajna, digitalnog marketinga pa i community manadžmenta. Prijavila sam se na obuku za community menadžericu i ne mogu dovoljno opisati koliko sam zahvalna što je ovakva prilika stigla do mene. Na prvom modulu bavile smo se kreativnim pisanjem. Time sam se ohrabrla u dodatnom iskazivanju emocija u postovima, što je veoma važno za povezivanje s publikom. Na modulu grafičkog dizajna najviše sam se zabavila jer je to moja sfera i onaj dio u kojem i privatno radim. Kroz obuku sam naučila i kako čitati statistike, koristiti alate poput FB Insightsa i Google Analyticsa, kao i kako kreirati web stranice i newslettere. Dobila sam još više samopouzdanja, a dodatne vještine ohrabrike su me da napokon dođem do klijenata.“

- U okviru obuke za gerontološku domaćicu koja je implementirana u Bihaću u partnerstvu sa Gradom Bihaćem, ostvarena je saradnja sa staračkim domom. Ovom saradnjom polaznice su dio nastavnih časova (praktični rad) realizirale u staračkom domu i time stekle praksi neophodnu za dalji rad. Obuka je za polaznice bila besplatna.
- Po prvi put je u Tuzli implementirana online kompletan Obuka za community mendžericu.
- Zadržan je interes polaznica za Obuku za rad u administraciji, Obuku za asistenticu u računovodstvu i Data Science obuku.
- Obuka za specijalizirani catering u procesu je akreditacije u Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Program obuhvata teme cateringa za vegeterijance,

IZ PRVE RUKE: Zana Zaćiragić, administrativna službenica, polaznica Obuke za asistenticu u računovodstvu

„Računovodstvo je veoma opširno i zahtjevno. Nakon provedenih 120 sati na obuci mogu reći da smo ipak uspjeli savladati najbitnije segmente ovog zanimanja. Na poslovima administracije, tačnije blagajničkog poslovanja ja radim već duži niz godina, ali sada sa ponosom mogu istaći da sam se usavršila i da mogu raditi i obračun plata, ugovora o djelu, formirati cijene po pravilima i slično. Sada razumijem logiku iza svega, jasnije i razumljivije mi je raditi.“

cateringa za dijabetičare, cateringa za djecu, cateringa za sportiste i free-gluten cateringa. Dodatno, program je unaprijedjen modulom catering na tržištu koji obuhvata profesionalizam i organizaciju događaja, marketing i osnivanje obrta za catering. Program se razvijao i akreditovao u okviru partnerstva sa DVV International- Ured za BiH. Cilj ovog partnerstva je profesionalizacija obrazovnih centara u BiH.

Obuka i kursevi krojenja i šivenja

- Nezaposlene mlade osobe sa prebivalištem u Sarajevu i Vitezu, prošle su akreditovani program Obuka za krojenje i šivenje. Polaznike iz Viteza udaljenost nije spriječila da budu redovni na nastavi i savladaju krojenje i šivenje svih odjevnih predmeta definiranih nastavnim programom. Program je za učesnike bio besplatan i realizovan je u suradnji sa Razvojnim programom Ujedinjenih nacija (UNDP).
- 463 osobe prošle su programe krojenja i šivenja u protekloj radnoj godini.
- Pored obuke za krojenje i šivenje i kursa šivenja po modulima koji obuhvataju izradu različitih odjevnih predmeta, ove godine je realiziran i kurs za tinejdžerke koji je podrazumijevao šivenje i oslikavanje cekera i kurs šivenja posteljine za odrasle osobe. Edukacije za specifične grupe i specifične oblasti rada uvijek daju i dosta konkretnih rezultata koji su primjenjivi direktno u njihovim životima.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
OBUKA ZA KROJENJE I ŠIVENJE- Sarajevo	9	120 časova x 1 grupa
KURS ŠIVENJA (3 MODULA)- Sarajevo, Tuzla i Bihać	433	40 časova x 43 grupe
KURS ŠIVENJA POSTELJINE- Bihać	9	12 časova x 1 grupa
KURS ŠIVENJA CEKERA ZA TINEJDŽERKE- Sarajevo	12	20 časova x 1 grupa
CERTIFICIRANJE- ŠIVENJE- Sarajevo	1	40 časova x 1 grupa

IZ PRVE RUKE: Azra Fočo Dervišević, magistrica biologije i vlasnica modnog brenda Sinonim Design, polaznica Obuke za krojenje i šivenje

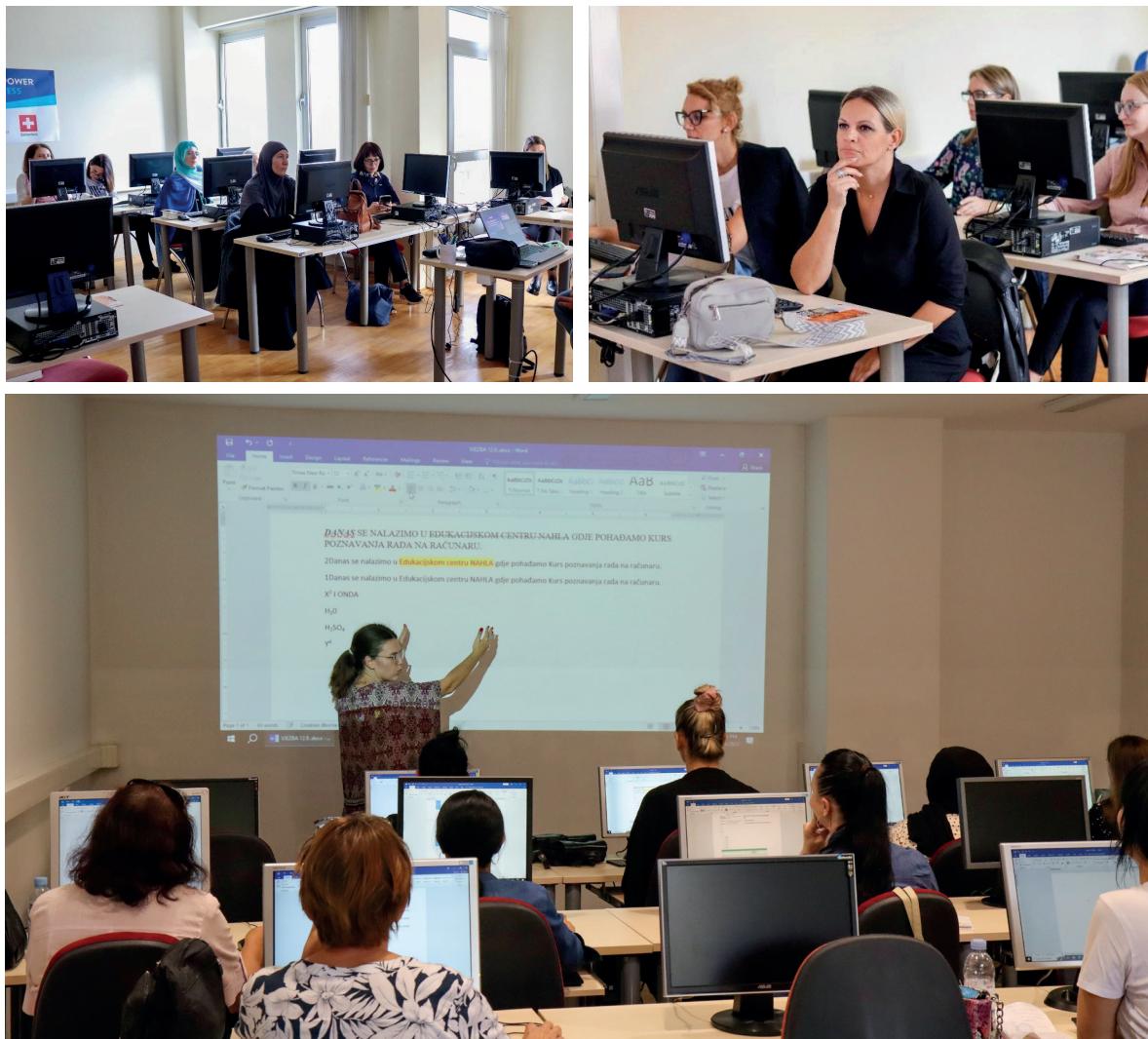
„Oduvijek sam imala osjećaj i ljubav prema modi. Vremenom sam htjela kreirati i dizajnirati svoju odjeću, pa sam odlučila da upišem kurs krojenja i šivenja. U tom periodu sam studirala na Prirodno-matematičkom fakultetu u Sarajevu i istovremeno učila i sticala znanje o modi. Iz hobija je nastao i mladi bosanskohercegovački brend Sinonim design. Vremenom, saznala sam za priliku da pohađam Obuku za krojenje i šivenje u Nahli što me je dodatno motiviralo da svoj hobi pretvorim u posao koji će biti još bolji i profesionalniji. U Nahli sam provela divna 4 mjeseca sa ljudima o kojima imam samo riječi hvale. Ne treba zanemariti ni administrativnu prednost koju sam stekla jer ovaj certifikat, budući da je javno važeći, za mene pored znanja znači i pokretanje biznisa i otvorenje show-rooma za koji imam veliku želju.“

IT edukacije – slikom i brojem

Koristeći resurse mobilne učionice, realizirana je edukacija iz oblasti osnova rada na računaru za članove Savjeta mjesnih zajednica Općine Breza. Edukacija je realizirana u prostorijama Društvenog centra Općine, te je omogućila polaznicima stjecanje osnovnih i naprednih vještina u korištenju računarskih programa Microsoft Office paketa. **Ovom saradnjom i svim budućim koje ćemo realizirati na terenu, u sredinama u kojima je infrastruktura nedostatna, a potrebe stanovnika velike, doprinosimo ostvarenju strateškog cilja činjenja znanja dostupnog svima.**

U našim centrima iz oblasti IT edukacije realizirani su programi informatičke pismenosti, edukacija iz MS Office alata, programski jezici, programi za obradu fotografija i videa te novi kurs "Statistička obrada podataka uz SPSS-u". Ovaj program obuhvata metodologiju istraživanja, osnove statistike i interpretacije rezultata i softver za statističku analizu podataka koji koriste brojne finansijske organizacije i naučne institucije.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
KURS OSNOVE RADA NA RAČUNARU - Sarajevo, Tuzla i Bihać	37	12 časova X 3 grupe
KURS OSNOVE RADA NA RAČUNARU - Breza	15	8 časova X 1 grupa
KURS OSNOVE RADA NA RAČUNARU (SDC) - Sarajevo	15	32 časa X 1 grupa
Početni kurs EXCELA - Sarajevo i Tuzla	73	20 časova X 6 grupa
Početni kurs EXCELA (SDC- ONLINE) - Sarajevo	15	20 časova X 1 grupa
NAPREDNI KURS EXCELA (ONLINE) - Sarajevo	43	20 časova X 3 grupe
NAPREDNI KURS EXCELA - Tuzla	15	20 časova X 1 grupa
KURS ADOBE PHOTOSHOPE (SDC) - Sarajevo	13	20 časova X 1 grupa
DIZAJNIRAJ MOBILNU APLIKACIJU - UX DIZAJN U PRAKSI (SDC)- Sarajevo	15	35 časova X 1 grupa
PROGRAMIRANJE U PYTHONU (SDC) - Sarajevo	15	20 časova X 1 grupa
STATISTIČKA OBRADA PODATAKA U SPSS-u - Sarajevo	14	20 časova X 1 grupa
KURS WEB DIZAJNIRANJA: FIGMA - Bihać	6	40 časova X 1 grupa
BRZI KURS ADOBE ILLUSTRATORA - Bihać	8	30 časova X 1 grupa
KURS FRONTEND DEVELOPMENT - Bihać	9	40 časova X 1 grupa
KURS VJEŠTINE IT PISMENOSTI - Bihać	9	20 časova X 1 grupa
KURS OSNOVE RADA NA RAČUNARU + UPOZNAJ CANVU - Tuzla	25	25 časova X 2 grupe
IT CERTIFICIRANJE - Sarajevo i Tuzla	183	60 minuta

2024. godina je proglašena godinom u kojoj vještačka inteligencija (AI) doseže novi nivo utjecaja i inovacija. Tim povodom organizirali smo 2 webinara čiji je doseg preko 6 hiljada gledatelja. U okviru webinara govorili smo o trendovima i inovacijama u području vještačke inteligencije, važnosti etičkog i odgovornog razvoja i korištenja ovih tehnologija i sistema u globalnom kontekstu. Kao centar za obrazovanje odraslih važno nam je bilo približiti materiju nastavnom osoblju pa smo zasebno obradili webinar na temu "AI kao saveznik u učionici- inovativni pristupi i mogućnosti."

Strani jezici

- Putovali smo kroz jezike, kulture i gradove na italijanskom, engleskom, njemačkom, španskom i turskom jeziku.
- Na naprednom kursu španskog jezika, pored redovnog programa kursa, imali smo priliku primijeniti naučeni vokabular kroz pripremu španskih jela, istovremeno razvijajući kulinarske vještine i uživajući u zajedničkom radu.

- Razvili smo nove programe za učenje španskog i italijanskog jezika kao i poslovni engleski za računovodstvo i finansije. Unaprijedili smo planove i programe za srednji i napredni nivo konverzacijiskog engleskog jezika.
- Kreirali smo skriptu za kurs bosanskog jezika za strance koja značajno olakšava učenje.
- Kreirali i implementirali posebne kurseve jezika za tinejdžerke.
- Povodom Evropskog dana jezika realizirali smo događaj „Jezik povezuje Evropu“ kako bi se promovirala jezička raznolikost i multikulturalizam u Evropi, podstaklo učenje jezika i istakla važnost komunikacije na različitim jezicima.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (osnovni i napredni) - Sarajevo, Bihać i Tuzla, u učionici	141	44 časa X 12 grupe
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (osnovni i napredni) - Sarajevo, online	21	44 časa X 2 grupe
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (konverzacijски SDC) - Sarajevo	15	32 časa X 1 grupa
KURSEVI ENGLESKOG JEZIKA (konverzacijски) - Sarajevo i Tuzla	86	20 časova X 6 grupe
KONVERZACIJSKI KURS ENGLESKOG JEZIKA (za tinejdžerke) - Sarajevo	14	20 časova X 1 grupa
KURSEVI POSLOVNOG ENGLESKOG JEZIKA - Sarajevo	19	20 časova X 1 grupa
KURSEVI TURSKOG JEZIKA (osnovni i napredni) - Sarajevo i Tuzla	23	44 časa x 3 grupe
KURSEVI TURSKOG JEZIKA (konverzacijски) - Sarajevo	4	20 časova X 1 grupa
KURSEVI ŠPANSKOG JEZIKA - Sarajevo	19	22 časa X 1 grupa
KURS ITALIJANSKOG JEZIKA - Sarajevo	27	24 časa X 2 grupe
KURSEVI BOSANSKOG JEZIKA ZA STRANCE - Sarajevo, online	11	22 časa X 1 grupa
KURSEVI NJEMĀČKOG JEZIKA (osnovni) - Bihać, u učionici	8	44 časa X 1 grupa
CERTIFICIRANJE ENGLESKI JEZIK - Sarajevo, Bihać i Tuzla	151	60 minuta

Poslovne vještine

Drugu godinu zaredom CEI Nahla je, u saradnji s Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, u okviru Globalne sedmice poduzetništva, organizirala Dan poduzetništva žena s ciljem pružanja podrške poduzetništvu žena i pokretanja aktualnih pitanja o poslovanju u online prostoru i strategijama uspješnog prilagođavanja dinamičnom tržištu.

Tim povodom organizovane su B2B info sesije i networking više od 60 poduzetnica i onih koje to žele postati. Svoje štandove na info sesijama imali su: Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, Općina Novi Grad Sarajevo, Mozaik startup studio, advokatska kancelarija i poduzetnice koje imaju uspješne web shopove i posluju online. Ovo je bila prilika da se učesnice informišu o posebnim programima usmjerenim ka podršci poduzetništvu žena, pravnom okviru registracije biznisa i iskustvima digitalizacije u biznisu.

Istim povodom organizirana je i panel diskusija „SHOPTALK: BOLJE POSLUJEM ONLINE“ koja je izazvala veliki interes posjetitelja i otvorila neka od značajnih pitanja vezanih za online poslovanje u našoj zemlji, te skrenula pažnju na važnost uspješnog prilagođavanja tržištu koje se stalno mijenja. O značaju pokretanja ovih tema svjedoči i broj prisutnih, kojih je bilo preko 80.

Poslovne edukacije i seminari

Poslovna edukacija i seminari realizirani su za pojedince u svrhu profesionalnog razvoja ali i za poslovne subjekte. Tematski, seminari su obuhvatili marketing na društvenim mrežama, lični brending i javni nastup, finansijske i administrativne teme i komunikaciju i profesionalizam u radu.

CIKLUS SEMINARA: FINANSIJSKE VJEŠTINE ZA ŽIVOT – SARAJEVO I TUZLA

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
CIKLUS SEMINARA: MARKETING NA DRUŠTVENIM MREŽAMA- Sarajevo	15	32 časa x 1 grupa
CIKLUS RADIONICA: „DRUŠTVENE MREŽE ZA MALE BIZNISE I ONE KOJI TO ŽELE BITI“- Sarajevo	14	8 časova x 1 grupa
CIKLUS SEMINARA: FINANSIJSKE VJEŠTINE ZA ŽIVOT- Sarajevo i Tuzla	57	10 časova x 2 grupe
RADIONICA: LIČNI BRENDING NA LINKEDINU: 3 TAJNE SVJETSKIH KREATORA- Sarajevo	13	3 časa x 1 grupa
RADIONICA: FREELANCING- Bihać	8	5 časova x 1 grupa
SEMINAR: "USPJEŠNA ORGANIZACIJA VREMENA I EFIKASNO PLANIRANJE"- Tuzla	22	6 časova x 1 grupa
SEMINAR: "RAZVOJ KOMUNIKACIJSKIH VJEŠTINA - PREDUSLOV LIČNOG I PROFESIONALNOG NAPRETKA"- Tuzla	18	6 časova x 1 grupa
SEMINAR: "PROFESIONALIZAM, EFIKASNOST I ETIKA U RADU"- Tuzla	11	6 časova x 1 grupa
RADIONICA: "ŠTA NAM JE POTREBNO ZA DOBAR JAVNI NASTUP"- Tuzla	25	3 časa x 1 grupa
KURS: OSNOVE RAČUNOVODSTVA I FINANSIJSKE ADMINISTRACIJE – Tuzla	11	35 časova x 1 grupa

LIČNI RAZVOJ

Programi koji postavljaju temelje budućih promjena

Lični razvoj i životni stilovi

S obzirom na našu stratešku opredjeljenost da u periodu 2021–2026. povećamo broj programa iz domena zdravlja i zdravih životnih stilova, kontinuirano ulazeći u povećanje broja programa iz ove oblasti. Kao i za sve druge programe i ovdje se vodimo potrebama društva kada određujemo prioritetne teme. S obzirom da su kardiovaskularne bolesti najčešća oboljenja u svijetu pa i u Bosni i Hercegovini, ove godine je kardiovaskularno zdravlje bila jedna od zastupljenijih tema. Kada govorimo o zdravim životnim stilovima neizbjegno govorimo i o suočavanju sa svakodnevnim stresom te su tehnikе nošenja sa stresom, tema koja je bila nezaobilazna ove godine. Tema koja je bila u fokusu i ove godine je, nažalost, nasilje u porodici, te smo radom u ovoj oblasti željeli da podignemo svijest o potrebi prevencije nasilja, osnažimo žene kako da sebe zaštite i kako da zatraže pomoć i da smanjimo porazavajuću statistiku u Bosni i Hercegovini kada je u pitanju nasilje u porodici.

ISKORACI U OBLASTI LIČNOG RAZVOJA I PODRŠKE

- Seminar „Put kroz ličnu promjenu“ ove godine u online formatu
- Webinari o kardivoaskularnom zdravlju izuzetno dobro praćeni
- U fokusu: Nošenje sa stresom i borba protiv nasilja nad ženama

Psihoterapeutski rad i savjetovanje

Pružanje savjetodavnih i psihoterapeutskih usluga nastavilo se i u protekloj radnoj godini, kako u našim centrima u Sarajevu, Bihaću i Tuzli, tako i putem online platformi, pružajući podršku širokom spektru korisnica i korisnika. Naše usluge su dostupne na bosanskom, engleskom i arapskom jeziku, kako bismo obuhvatili što širu zajednicu. S obzirom na rastuće potrebe za psihološkom podrškom u društvu, kao i našu posvećenost da povećamo dostupnost tretmana u Nahlinom centru u Sarajevu, angažirali smo dodatnu psihoterapeutkinju s punim radnim vremenom. Nastavili smo i s pružanjem logopedskih usluga, s posebnim fokusom na rad s djecom kako bismo unaprijedili njihove gorovne vještine. Na ovaj način dodatno jačamo našu posvećenost pružanju kvalitetne podrške, prvenstveno odraslima ali i najmlađim članovima zajednice kada je to potrebno.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (INDIVIDUALNA, BRAČNA I PORODIČNA TERAPIJA I SAVJETOVANJE) - Sarajevo	627	60 min/seansa
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (INDIVIDUALNA, BRAČNA I PORODIČNA TERAPIJA I SAVJETOVANJE) - Tuzla	105	60 min/seansa
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (INDIVIDUALNA, BRAČNA I PORODIČNA TERAPIJA I SAVJETOVANJE)- Bihać	86	60 min/seansa
PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE (USLUGE LOGOPEDA) - Sarajevo	16	60 min/seansa

Životne vještine i izgradnja ličnosti

U ovoj godini organizirali smo niz online seminara kao i seminara i edukativnih radionica u učionici iz domena mentalnog zdravlja u našim centrima u Sarajevu i Bihaću. Edukativne radionice kao što su „Povećanje psihološke otpornosti na stres“, „Tehnike suočavanja sa stresom“ i „Tehnike disanja u prevenciji stresa“ omogućile su da skoro 130 žena steknu znanja i vještine koje će im dugoročno omogućiti bolju kvalitetu života kroz uspješno nošenje sa stresom, kako u privatnim tako i u profesionalnim izazovima.

Ciklus radionica „Put kroz ličnu promjenu- Snaga samopouzdanja i samopoštovanja“ ove godine smo organizirali u online formatu kako bi što veći broj žena imao priliku upisati radionice koje su u Nahlinom centru jako posjećene. Kroz radionicu „Bolja sebi“ sa polaznicama smo u Bihaću otvorili pitanje koliko žena želi brinuti o sebi, kako ispravno brinuti o sebi u različitim sferama svakodnevnog života, te kako osvijestiti vlastite potrebe i načine kako da ih realizira.

U svom radu se konstantno trudimo da radimo i na prevenciji nasilja nad ženama sa različitim ciljnim grupama: kroz edukaciju mladih aktivistica i edukaciju žena kroz fokusirana javna djelovanja. Ove godine poseban fokus na prevenciju nasilja nad ženama i nasilja u porodici imali smo u Nahlinom centru u Bihaću kroz panel diskusije „Prijava

nasilja u porodici- da li rješava problem?“ i „Prevencija nasilja, pravna i psihološka percepcija samopomoći“ te seminare „Kako prepoznati i spriječiti nasilje nad ženama“ i „Sigurna žena, snažna zajednica: izazovimo tišinu!“.

Izazovi u roditeljstvu su i ove godine bili u fokusu rada kroz Školu roditeljstva. Projekt namijenjen edukaciji roditelja, kako bi bili u mogućnosti preventivno djelovati u odgojnem

procesu i naučiti kako da se suoče s različitim problemima i izazovima današnjice. Ciklus seminara, predavanja i radionica na temu prevencije ovisnosti kod djece o psihoaktivnim supstancama, alkoholu i kocki. Ciljna grupa Škole roditeljstva su roditelji, ali i studenti/ce psihologije i pedagogije i prosvjetni radnici. U isto vrijeme realizirane su i radionice za djecu uzrasta od 9-12 godina na iste teme.

Veliki broj roditelja je također prisustvovao seminaru „Uspješna navigacija kroz labirint školskih obaveza“ povodom početka nove školske godine. Seminar je obuhvatio sljedeće teme: organizacija dječijeg vremena, razvijanje samostalnosti kod djece, kako pomoći djetetu da preuzme odgovornost za svoje školske obaveze, koliko roditelji trebaju biti uključeni u školske obaveze djeteta i kako uspostaviti granice u upotrebi tehnologije.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
PUT KROZ LIČNU PROMJENU- SNAGA SAMOPOUZDANJA I SAMOPOŠTOVANJA (ONLINE CIKLUS PREDAVANJA) - Sarajevo	22	10 časova
EDUKATIVNA RADIONICA: POVEĆANJE PSIHOLOŠKE OTPORNOSTI NA STRES - Sarajevo	37	90 min
EDUKATIVNA RADIONICA: TEHNIKE SUOČAVANJA SA STRESOM - Sarajevo	32	90 min
EDUKATIVNA RADIONICA: TEHNIKE DISANJA U PREVENCIJI STRESA I KARDIOVASKULARNIH OBOLJENJA - Sarajevo	54	90 min
OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA MENTALNOG ZDRAVLJA (10. oktobar) – Sarajevo	5	3 časa
ŠKOLA RODITELJSTVA - Sarajevo	16	8 časova X 2 grupe
RADIONICA ZNAKOVNOG JEZIKA "ZNAK ZA RIJEČ" - Sarajevo	21	90 min X 2 grupe
SEMINAR: USPJEŠNA NAVIGACIJA KROZ LABIRINT ŠKOLSKIH OBAVEZA – Sarajevo	45	115 min
PSIHOLOŠKA RADIONICA: BOLJA SEBI – Bihać	14	4 časa
PANEL DISKUSIJA: PRIJAVA NASILJA U PORODICI- DA LI RJEŠAVA PROBLEM? – Bihać	30	120 min
PSIHOEDUKATIVNA RADIONICA: KAKO PREPOZNATI I SPRIJEĆITI NASILJE NAD ŽENAMA – Bihać	3	45 min
RADIONICA: SIGURNA ŽENA, SNAŽNA ZAJEDNICA: IZAZOVIMO TIŠINU! – Bihać	13	45 min
RADIONICA: RAZVOJ OBRAZACA PRIVRŽENOSTI- KAKO RANI RAZVOJ PRIVRŽENOSTI UTJEĆE NA PERCEPCIJU PARTNERSKIH ODNOSA? – Bihać	19	6 časova
PANEL DISKUSIJA: PREVENCIJA NASILJA, PRAVNA I PSIHOLOŠKA PERCEPCIJA SAMOPOMOĆI – Bihać	11	3 časa
PSIHOLOŠKA RADIONICA: DJECA U RUKAMA RODITELJA – Bihać	5	90 min

Zdravi životni stilovi

Serijalu seminara i webinara na temu kardiovaskularnog zdravlja, pristupili smo holistički obrađujući je sa aspekta medicine, psihologije, nutricionizma i fizičke aktivnosti. Razgovarali smo sa ljekarima koji su na jasan i koncizan način objasnili koje su najčešće bolesti kardiovaskularnog sistema, koji su simptomi, kako se dijagnosticiraju kardiovaskularna oboljenja, kako izgleda kardiološki pregled, koji su najčešći rizični faktori za razvoj kardiovaskularnih bolesti i kako se liječe ove bolesti.

Na webinarima i radionicama o kardiovaskularnim oboljenjima govorili smo i o tome kako hrana utiče na zdravlje srca i krvnih sudova, koja hrana doprinosi zdravlju srca i krvnih sudova, a koja je štetna, te koje vježbe spadaju u grupu kardio vježbi, koju vrstu vježbi izabrati u skladu s određenom dobi i trenutnom kondicijom i kako vitamin D može utjecati na različita zdravstvena stanja i bolesti.

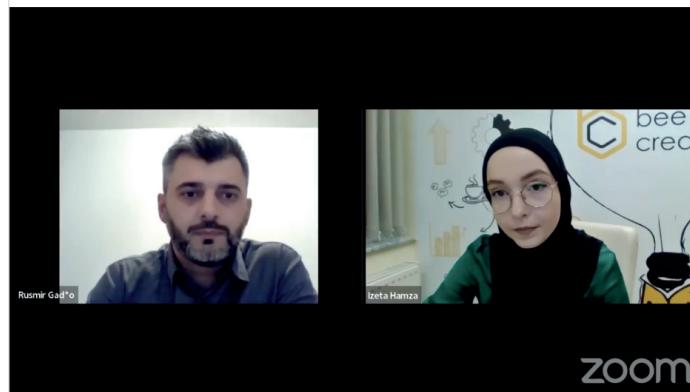
Nutricionizam i teme vezane za zdravu prehranu su kroz godine u našim centrima mijenjale forme, od radionica, preko seminara, do individualnih nutricionističkih savjetovanja, zavisno od saradnika i saradnica na ovim programima, ali i onoga što je u tom momentu bila potreba žena da uče. Ove godine u Bihaću smo realizirali „Školu zdrave prehrane“, program od 40 časova koji je pružio polaznicama znanje i praktične vještine za primjenu zdrave prehrane u svakodnevnom životu. Program je obuhvatio bogat i detaljan sadržaj. Polaznice su također imale priliku sudjelovati i u poludnevnoj radionici, gdje su naučile pripremati zdrava slatka i slana jela. Program je omogućio polaznicima ne samo teorijsko razumijevanje zdrave prehrane već i praktično znanje pripreme zdravih jela.

„Zdrave užine za djecu“ je radionica koja je specifično namijenjena djeci školskog uzrasta i

 CEI NAHLA was live.
28 December 2023 · 1:15 PM

Razgovaramo s dr. Rusmirem Gadžom i na vrlo zanimljiv i jednostavan način saznajemo:

- ➡ Koji organi čine kardiovaskularni sistem?
- ➡ Kako rade srce i krvni sudovi?
- ➡ Kako način života utiče na zdravlje

realizirana je u Bihaću. Glavni cilj radionice bio je poticanje usvajanja zdravih prehrambenih navika kod školske djece kako bi se unaprijedilo njihovo opće zdravlje i doprinijelo boljoj koncentraciji i uspjehu u obrazovnom procesu. Osim praktičnih vještina u kuhinji, polaznici su usvojili i važne informacije o balansiranju obroka i odabiru kvalitetnih namirnica koje podržavaju rast i razvoj djece. Na radionici su djeca učila kako da u saradnji sa roditeljima pripreme zdrave i nutritivno bogate užine za školu.

Trudnoća, porod i dojenje su teme koje kao vid podrške budućim majkama, trudnicama i ženama koje žele saznati više o ovim temama vezanim za majčinstvo, pripremamo iz godine u godinu. Kroz predavanje "Osnove dojenja" polaznice su dobile detaljne informacije i praktične savjete o ključnim aspektima dojenja. Na predavanjima „Priprema za porod“ i seminaru „Trudnoća, porod i beba u kući“ polaznice su stekle znanje koje im omogućuje bolje razumijevanje i upravljanje trudnoćom, osiguravajući zdravlje i sigurnost za sebe i svoje nerođeno dijete.

U saradnji sa Zavodom za transfuzijsku medicinu FBiH i ove godine smo organizirali akciju dobrovoljnog darivanja krvi. Ciljna grupa su osobe u dobi od 20-65 godina. Akcija je privukla 14 osoba koje su svojim učešćem dali neprocijenjivo vrijedan dar društvu jer samo jedna doza može spasiti do tri života, a jedini način dobivanja krvi za liječenje je upravo putem dobrovoljnih darivalaca.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
WEBINAR: KAKO FUNKCIIONIŠE KARDIOVASKULARNI SISTEM	3500 pregleda	90 min
WEBINAR: NAJČEŠĆA OBOLJENJA KARDIOVASKULARNOG SISTEMA I FAKTORI RIZIKA ZA KARDIOVASKULARNA OBOLJENJA	3501 pregled	90 min
EDUKATIVNA RADIONICA: PRAVLNA ISHRANA U PREVENCIJI KARDIOVASKULARNIH OBOLJENJA - Sarajevo	29	90 min
RADIONICA: KARDIO VJEŽBE- SNAŽNO SRCE, SNAŽNO TIJELO- Sarajevo	25	90 min
CIKLUS TRENINGA: ZA BOLJE ZDRAVLJE SRCA I KRVNIH SUDOVA- Sarajevo	20	5 časova
PREDAVANJE: S VITAMINOM D NA TI- Sarajevo	45	90 min
AKCIJA DARIVANJA KRVI- Sarajevo	14	
ŠKOLA ZDRAVE PREHRANE- Bihać	12	40 časova
RADIONICA: ZDRAVE UŽINE ZA DJECU- Bihać	24	7 časova
SEMINAR: TRUDNOĆA, POROD I BEBA U KUĆI- Bihać	23	4 časa
PREDAVANJE: PRIPREMA ZA POROD- Bihać	8	90 min
PREDAVANJE: OSNOVE DOJENJA- Bihać	20	90 min X 3 grupe

Kreativni i umjetnički kursevi

Kroz svoj rad, posebnu pažnju posvećujemo organizaciji kraćih kurseva i jednodnevnih radionica iz oblasti kreativnog i umjetničkog izraza, svjesne njihovog značaja ne samo kao prostora za socijalizaciju, već i kao značajnog doprinosa mentalnom zdravlju i dobrobiti žena. Ovi programi pomažu ženama da se kroz kreativnost opuste, izraze i pronađu vrijeme za sebe, što je ključno za održavanje mentalne ravnoteže u užurbanom životnom tempu.

U našim centrima žene od samog početka našeg rada imaju priliku pohađati razne vidove IT kurseva; osnovne i napredne, ali ove tehnologije sve više počinjemo koristiti i za kreativni, a ne samo profesionalni rad. Kroz kurseve e-kaligrafije i produkt fotografije učili smo kako koristiti digitalne alate za kreiranje kaligrafskih radova te kako profesionalno fotografisati proizvode za društvene mreže i e-trgovine.

Kurs produkt fotografije imao je za cilj naučiti polaznice kako se spajanjem kreativnih i tehničkih vještina mogu stvoriti zadivljujući vizuali koji dobijaju pažnju publike i potiču prodaju, a kurs e-kaligrafije omogućio je polaznicima da spoje tradicionalne islamske kaligrafske tehnike sa savremenim digitalnim alatima koristeći program Adobe Illustrator-a. Kroz praktične vježbe, polaznice su stekle vještine u kreiranju digitalnih kaligrafskih radova, istražujući i dublje dimenzije islamske umjetnosti.

Naš širok spektar aktivnosti obuhvata sljedeće; od kursa fotografije, slikanja tehnikom tačkanja, kurseva veza i pletenja, heklanja i dekupaža, pa do henna tattoo radionica i izrade glicerinskih sapuna i prirodnih pilinga za tijelo. Ove kreativne i umjetničke radio-

nice redovno privlače stotine žena u Nahline centre, pružajući im ne samo priliku da razviju nove vještine, već i da pronađu podršku i zajedništvo unutar grupe.

Svaka radionica osmišljena je tako da ženama pruži ugodno iskustvo, priliku za predah od svakodnevnih obaveza i mogućnost da se posvete sebi i svojim interesima. Na taj način, ove aktivnosti ne samo da doprinose njihovom ličnom razvoju, već i poboljšanju njihovog ukupnog kvaliteta života. Naše korisnice često ističu kako ovakvi programi unose radost u njihov svakodnevni život, omogućavajući im da na trenutak zaborave na brige i posvete se onome što ih ispunjava. Istovremeno za jedan broj žena ovakvi kursevi su njihova prva poveznica sa Nahlom, ali značajan broj njih nakon pozitivnih iskustava sa ovim kratkim i kreativnim radionicama upisuju i druge edukacije ne samo iz domena ličnog već i profesionalnog razvoja.

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
KURS PRODUKT FOTOGRAFIJE- Sarajevo, Bihać, Tuzla	45	20 časova X 4 grupe
KURS PRODUKT FOTOGRAFIJA + VIDEO- Tuzla	10	28 časova
RADIONICA SLIKANJA TEHNIKOM TAČKANJA- Sarajevo	42	4 časa X 4 grupe
KURS PLETNJENJA- Sarajevo i Bihać	27	32 časa X 3 grupe
KURS VEZA NA ODJEĆI- Sarajevo	9	24 časa
KURS E-KALIGRAFIJA- Bihać	16	8 časova X dvije grupe
NITI MAŠTE- UMJETNOST VEZENJA U MODERNOM STILU- Bihać	12	5 časova
DECOUPAGE- Bihać i Tuzla	12	7 časova X 2 grupe
HENNA TATTO- RADIONICA SLIKANJA KANOM- Bihać	7	3 časa
VITRAŽ RADIONICA- Bihać	5	3 časa
IZRADA EKO-TORBI OD DEADSTOCK TKANINA- KRATKI KURS ZA MLADE- Bihać	7	8 časova
CIKLUS KREATIVNIH RADIONICA: "UMIJEĆE HEKLANJA"- Tuzla	7	6 časova
KREATIVNE RADIONICE: IZRADA GLICERINSKIH SAPUNA I PILINGA ZA TIJELO- Tuzla	21	4 časa X 2 grupe

EDUKACIJA O VJERI I DUHOVNOSTI

Nahlini programi o vjeri i duhovnosti ove godine su povezali **1737 žena iz različitih dijelova Bosne i Hercegovine** zahvaljujući našim online programima iz različitih dijelova Evrope i Amerike, stvarajući globalnu zajednicu posvećenu duhovnom razvoju i učenju. Potaknuti uvjerenjem da učenje o vjeri i duhovnosti produbljuje povezanost s Bogom, što doprinosi jačanju samosvijesti, te emocionalnom, mentalnom i duhovnom razvoju svake žene, kontinuirano radimo na unapređenju i ovih programa kako bi **naš pristup ženi bio holistički**.

Ove radne godine smo uspješno realizirale **2600 sati nastave uživo** i online inspirirane duhogodišnjim pozitivnim promjenama koje žene postižu putem naših edukacijskih programa o vjeri i duhovnosti koji su dio ličnog rasta i razvoja. Kroz ove programe svaka žena dobije priliku da otkrije unutrašnji mir i dublji smisao postojanja, razumijevanje sebe, svog okruženja i svrhe postojanja.

U širem smislu, vjerujemo da **duhovno osnažujući žene, polako ali sigurno osnažujemo i gradimo svjesno i budno društvo** koje prepoznaće i ohrabruje činjenje dobra među ljudima.

Veliki dio programa o vjeri i duhovnosti posvećen je, ne samo čitanju, već i dubljem razumijevanju Božjih riječi. Fokus je na etičkim vrijednostima poput pravde, istinoljublja, empatije i odgovornosti, čija primjena pomaže pojedincu da se osnaži i da iste vrijednosti promovira i integriše u zajednicu.

„U okviru Nahlinog programa pohađala sam prvu godinu Škole islama. Predavanja su bila obogaćena praktičnim primjerima sa puno interaktivnog pristupa, što je dodatno utjecalo da se sve naučeno bolje shvati, pamti i primjenjuje u praksi. Škola je dobar vid umrežavanja i podrške grupe s obzirom da se na pauzama polaznice druže i dijele svoje priče, znanja i iskustva, nakon čega su mnoge našle oslonac i u svojim poteškoćama shvatile da nisu same. Ono što je za mene imalo poseban značaj jeste, što je moja porodica vrlo rado slušala kada sam prenosila znanje sa novih predavanja i što je to postala praksa po dolasku kući.“

(Fatima, pravnica)

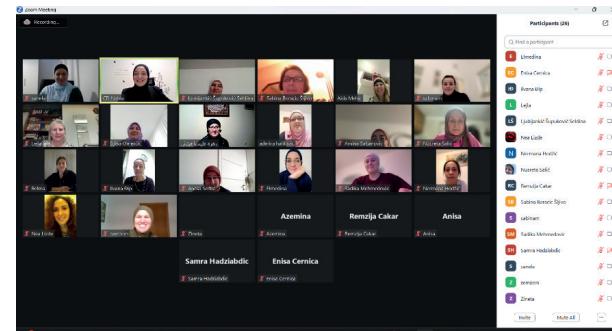
„Najviše mi se u Školi islama sviđa što mogu slobodno razmišljati i dobijati podstrek da razmišljam i propitujem i što sada bolje i preciznije razumijem vjeru. U Nahli slobodnije dišem i zbog pristupa kojeg profesorice imaju prema materiji koju predaju, a i prema nama. To je pristup pun uvažavanja, razumijevanja, ljubavi i dobrote.“

(Sara, studentica)

Izučavanjem svjetskih religija, polaznice dobivaju priliku za dublje razumijevanje različitosti i važnosti tolerancije i suživota. Naš cilj je okupljanje oko zajedničkih vrijednosti koje promiču mir i međusobno poštovanje među ljudima. Težimo stvaranju okruženja koje poštuje svakog pojedinca omogućujući slobodno izražavanje vjerovanja, s jedne strane, ali i preuzimanja odgovornosti s druge strane za sveukupni društveni napredak.

U svijetu punom distrakcija, molitva i meditacija postaju sve popularnije kao alati za postizanje unutrašnjeg mira i emocionalne stabilnosti. Zbog toga je značajan broj naših

programa o vjeri i duhovnosti bio posvećen temama molitve kao alata za povratak osnovnim vrijednostima, povezivanju sa svojim bićem i izvorom duhovne snage. Jačajući unutrašnju stabilnost i omogućavajući trenutke introspekcije, učesnice imaju priliku da se oslobođe svakodневnih briga, fokusiraju se na sadašnji trenutak i postižu veću produktivnost.

„Odrasla sam u Italiji i nikada nisam imala priliku učiti o Islamu uz podršku mentora. Ljudi iz okoline su mi postavljali razna pitanja u vezi Islama ali im nisam znala odgovoriti i to mi je budio osjećaj nelagode. Prilika da online učim o svojoj vjeri iz pouzdanih izvora je velika blagodat za mene. Program mi je pomogao da saznam i razjasnim odgovore na brojna pitanja koja sam imala. Sada sam puno sigurnija da i ljudima iz okruženja objasnim Islam ali i da bolje razumijem njihova uvjerenja i da prihvatom te različitosti.“

Sajra, 29, Online škola islama

„Pohađala sam kurs Tedžvid II, te želim izraziti svoje iskreno zadovoljstvo cijelokupnim iskustvom. Program je bio **izuzetno dobro osmišljen, sa jasno strukturiranim lekcijama koje su omogućile temeljito razumijevanje** i savladavanje pravilnog učenja Kur'ana. Svaka lekcija je bila pažljivo pripremljena i prilagođena potrebama polaznika, što je omogućavalo kontinuiran napredak. Profesorica je stvorila poticajnu atmosferu koja nas je podsticala na dalji rad i usavršavanje u učenju Kur'ana.“

(Ajla, Tedžvid II)

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
ŠKOLA ISLAMA – Sarajevo, Tuzla, Bihać	81	224 časa x 5 grupe
ŠKOLA ISLAMA – online	116	224 časa x 2 grupe
ŠKOLA KUR'ANA – Sarajevo, Tuzla, Bihać	540	22 časa x 34 grupe
ŠKOLA KUR'ANA - Online	513	22 časa X 24 grupe
JEZIČKI TEFSIR – Online	80	74 časa
ARAPSKI JEZIK KROZ KUR'AN – online	91	111 časova
MOJE DUHOVNO PUTOVANJE – Tuzla i Bihać	211	15 časova x 2 grupe
SEMINAR: MOJ NAMAZ – Sarajevo, Tuzla i Bihać	42	12 časova x 3 grupe
SEMINAR: RAZLIČITE DIMENZIJE NAMAZA – Tuzla i Bihać	186	12 časova x 2 grupe
PROGRAM: CJEOŽIVOTNO UČENJE IKRE – Bihać	27	45 časova x 2 grupe
SEMINAR: ČISTOĆA U ISLAMU – Online	78	12 časova
PLATFORMA „RAZGOVOR O KNJIZI“ – Sarajevo	30	10 časova

BEE INSPIRED – platforma za duhovnu snagu i inspiraciju

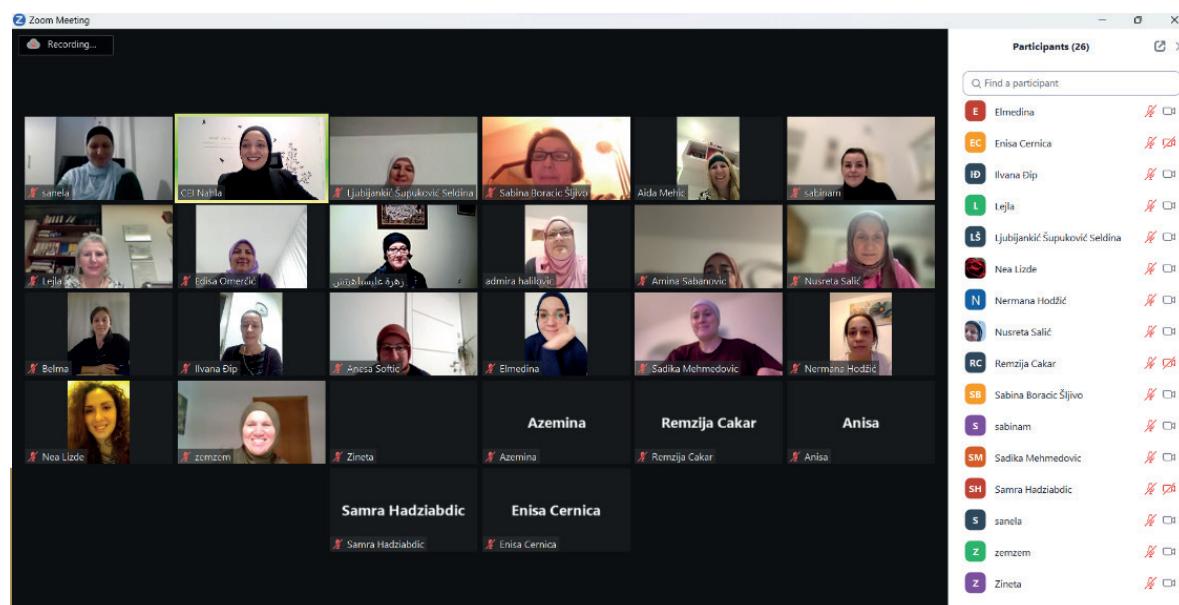
Nahlina web platforma beeinspired.ba ključni je kanal za promociju svih Nahlih edukacijskih programa iz oblasti **vjere i duhovnosti** i baza koja našim polaznicama i svim drugim posjetiteljima pruža kvalitetan izbor članaka i resursa na bosanskom jeziku, odgovore na različita pitanja i dileme, ali i priliku da se svakodnevno napajaju toplinom vrijednosti inspirisanih vjerom.

U trećoj godini aktivnog rada web stranica je zabilježila 376.000 posjeta i 130.000 jedinstvenih posjetilaca dok je Facebook stranica dostigla broj od 6700 pratilaca (podatak iz septembra 2024). Objavljeno je ukupno 36 najava za edukativne programe i događaje i pripremljeno 50 Facebook i Instagram objava s vizualima. Polaznice vjerskih programa u Nahli putem platforme ostvaruju i pristup internoj bazi radnih materijala.

U ramazanu 2021. godine pokrenuli smo platformu kako bismo vjerskim programima koje organiziramo pružili više prostora, proširili njihov doseg i povećali vidljivost tema značajnih za identitet muslimanke te razumijevanje i prakticiranje vjere u različitim kontekstima savremenog društva. Kreirane sadržaje plasiramo putem web stranice beeinspired.ba i Facebook stranice @beeinspired.ba, a od ramazana 2022. platforma ima i svoju Instagram stranicu.

Najintenzivnija aktivnost platforme bila je u ramazanu, pa je u tom periodu zabilježena i najveća posjećenost. Što se tiče strukture pratilaca, trenutno ih najviše dolazi iz Bosne i Hercegovine, zatim slijede Njemačka, Srbija, Austrija, Hrvatska, Švicarska i Crna Gora.

U narednoj godini planirano je da **glavni fokus platforme bude intenzivnije kreiranje multimedijalnih sadržaja** na bosanskom jeziku te **unapređenje tehničkih kapaciteta platforme** i njeno bolje povezivanje s brendom i identitetom CEI Nahla.

AKTIVIZAM I DRUŠTVENO DJELOVANJE

Edukacija i podrška za generacije
koje će mijenjati svijet

Nahla je vizija mladih žena koje su još prije 25 godina odlučile svoje kapacitete usmjeriti ka društvenoj dobrobiti i potaknuti zajednicu u kojoj žive da o ženi i njenoj ulozi u društvu promišlja drugačije.

Danas, Nahla otvara svoja vrata i nudi resurse i bogato iskustvo mladim ženama koje tek treba da stupe na scenu različitih društvenih procesa. Naučene lekcije želimo prenijeti onima u čijim rukama ostavljamo našu zajednicu, da u njoj nastave njegovati ono što je dobro i mijenjati ono što treba biti bolje. Istovremeno puno učimo od mladih i proširujemo vlastite percepcije upoznavajući se sa stavovima i horizontima koje nam mlađi ljudi sa sobom donose.

Svoj doprinos u izgradnji mlađih lidera/ki dajemo kroz programe za mlađe, naročito žene, koje vam želimo predstaviti u nastavku.

Nahlin klub mlađih Tignum

Nahlin klub mlađih je dvogodišnji program kroz koji se s mlađima ženama radi na nekoliko nivoa:

- Izgradnja ličnosti polaznica programa kroz niz edukacija i radionica.
- Poticanje aktivističkog razmišljanja i djelovanja polaznica kroz uključivanje u volonterske akcije, kampanje i primjere iz prakse.
- Projektni rad na temama koje one identificiraju kao značajne za mlađe te ih razrađuju od ideje, preko pisanja, do same realizacije i izvještavanja.

Ove godine, članice Tignuma bile su prisutnije na terenu, u zajednici, umrežavajući se sa drugim grupama i inicijativama. Predstaviti sve aktivnosti našeg Tignuma na ovom ograničenom prostoru nije nimalo lako, ali u nastavku izdvajamo one na koje smo posebno ponosni.

Ekologija je bila vrlo dominantna tema, te smo u saradnji sa Centrom za mirovno obrazovanje i Pokretom za ekološko preobrazanje, ove godine po prvi put u Bosni i Hercegovini obilježili Zeleni ramazan. Riječ je o setu aktivnosti koje su za cilj imale potaknuti vjernike i vjernice, koji obilježavaju ramazan, da promisle o vlastitoj odgovornosti u procesu očuvanja životne okoline. U sklopu ovog projekta organizirali smo održivi iftar za mlađe u Bihaću i Sarajevu, bez upotrebe jednokratne plastike i bacanja hrane, predavanje na temu "Hrana nije smeće", kao i webinar koji je mlađima približio principi islamske ekoteologije.

Sara Hinović, Ena Bratovčić i Nura Efendić, članice Tignum u Tuzli, osmislile su **ECOMate**-web platformu koja građanima i građankama Tuzle pruža informacije koje podstiču i olakšavaju uvođenje u život održivih, eco friendly navika. Ove sjajne mlade žene su za svoju ideju dobitile novčanu nagradu na Youth Innovation Award 2023 po moći koje su je uspjela realizirati i sada **ECOMate** spaja pojedince i kompanije koji u svojim životima i poslovanjima recikliranjem i ponovnom upotrebom materijala žele smanjiti svoj karbonski otisak. Posjetite ecomate.ba i svoje svakodnevne navike učinite održivijim.

Članice Tignum u Sarajevu priključivale su se akcijama **ekološkog čišćenja i pošumljavanja**, te saznavale o ekološkim problemima s kojima se naše društvo suočava kroz prisustvo različitim dogadjajima koji tretiraju ovu temu, poput promocije dokumentarnog filma "Zajedništvo" posvećenom borbi za rijeke Balkana.

Obilježavanje **Međunarodnog dana djevojaka i žena u nauci** je aktivnost koju Tignum provodi godinama unazad i ima poseban smisao i doprinos u promociji žena u nauci i osnaživanju djevojčica i djevojaka kako bi izabrale STEM nauke, rušeci stereotip da to nisu polja za djevojke i žene. Ove godine smo u sklopu obilježavanja ovog važnog dana organizirali Sajam nauke „STEM nije bauk, STEM je nauk“ u okviru kojeg su se učesnice mogle upoznati sa različitim fakultetima i organizacijama iz ove oblasti, ponudili besplatne radionice digitalnih vještina i organizirali panel sesije koje su tretirale značaj podrške u naučnoj karijeri za žene.

Kamp za članice Tignuma

Svake godine, najistaknutije polaznice Tignuma iz Sarajeva, Bihaća i Tuzle, imaju priliku provesti vrijeme zajedno na trodnevnom kampu koji je svojevrsna kruna njihovog dvogodišnjeg rada, rasta i razvoja. Ove godine, cilj kampa je bio ohrabrvanje mladih aktivistica i razvijanje kritičkog promišljanja o društvenim problemima. Aktivnosti su bile intenzivne, od ranog jutra do kasno u noć mlade aktivistice su provele vrijeme dodatno se umrežavajući, razmjenjujući iskustva i razvijajući zajedničke lokalne inicijative.

Teen klub

Nahlin teen klub okuplja mlade uzrasta od 14 do 18 godina, koji u toku tri godine na školskim raspustima prođu četiri modula ovog programa kroz koji grade svoje intrapersonalne i interpersonalne vještina, prepoznaju svoje prednosti i slabosti, uče kako raditi na njima, te senzibiliziraju svoj osjećaj za društvenu pravdu i angažiranost u društvenim procesima.

„Provela sam nezaboravne dane u Nahli kroz Teen klub. To iskustvo mi je donijelo nevjerojatnu motivaciju, nove prijatelje i obilje znanja. Kroz izuzetno zanimljive radionice, stekla sam brojne korisne vještine i spoznaje koje su me fascinirale. Bilo je zaista super iskustvo koje će mi ostati u lijepom sjećanju. Ovaj projekt je izuzetna prilika za sve tinejdžerice koje žele znanje i spoznaju o kvalitetama koje posjeduju.“

(Sumeja, učenica, Teen klub)

Važno je mladima u ovoj dobi, kada su u isto vrijeme vrlo osjetljivi, ali i buntovni, ponuditi siguran prostor u kojem će otvoreno moći propitivati svijet oko sebe, ali i u kojem će učiti i sa svojim vršnjacima dijeliti vlastita iskustva.

U sklopu Teen kluba imamo različite kreativne radionice, poput veza ili slikanja na svili, sportske i takmičarske aktivnosti, posjete ustanovama od kulturnog značaja ili kompanijama iz različitih grana industrije u cilju upoznavanja sa raznovrsnim zanimanjima.

Programi osnaživanja mladih u brojkama

NAZIV AKTIVNOSTI	BROJ KORISNIKA/CA	TRAJANJE
Nahlin Teen klub – Sarajevo, Bihać, Tuzla	95	22 časa x 5 grupe
Nahlin Teen klub – Bihać	26	15 časova
Nahlin Teen klub – Tuzla	60	56 časova x 3 grupe
Nahlin klub mladih "Tignum" – Sarajevo	43	97 časova x 2 grupe
Nahlin klub mladih "Tignum" – Bihać	25	32 časova
Nahlin klub mladih "Tignum" – Tuzla	35	64 časa x 2 grupe
Nahlin klub mladih "Tignum" – alumne	17	22 časa
Angažman volonterki na različitim projektima/od pisanja do realizacije	71	2-15 dana
Omladinski kamp	16	Produženi vikend program
Dan otvorenih vrata za programe sa mladima - Sarajevo	115	Cjelodnevno
Radionica: "Profesionalna orijentacija – kojim putem dalje"	15	2 časa
Radionica "Stres i anksioznost: kako sebi pomoći?"	23	2 časa
Andragoška praksa za studente, Bihać	21	30 časova
Obuka mladih teologinja za angažirano društveno djelovanje, Tuzla	12	36 časova
Projekat: IT-ovac NISAM - ALI ZNAM RAČUNAR DA ODRŽAVAM SAM	18	23 časa
Seminar: „STOP raku grlića materice“	45	2 časa
Panel diskusija: "Žene i djevojke u STEM svijetu"	26	2 časa
Radionica: Osnove Photoshopa (Međunarodni dan žena i djevojaka u nauci)	15	2 časa
Radionica: Osnove Figme (Međunarodni dan žena i djevojaka u nauci)	15	2 časa
Panel diskusija "Podrška u svemu, uspjeh u STEM-u"		
(Međunarodni dan žena i djevojaka u nauci)	40	2 časa
Edukacija za mlade i djecu: Inovacije islamske civilizacije - Tuzla	52	12 časova
Ramazanske radionice za djecu - Sarajevo	34	12 časova
Edukativne i kreativne radionice za djecu - Sarajevo	44	4 časa x 4 grupe
Nahlin trekking klub - Sarajevo	56	Cjelodnevno x 2 grupe
Edukativna radionica: Svijet dječjih emocija - Bihać	8	4 časa
Edukativno-kreativne radionice: Ljetne igre - Bihać	16	3 časa x 2 grupe

Inicijativa PRVI – Nahlini aktivisti/ce za slobodu vjere i uvjerenja

Kada je riječ o borbi za ljudska prava, sa fokusom na pravo na slobodu vjere i uvjerenja, prethodnu godinu obilježilo je nekoliko ključnih aktivnosti:

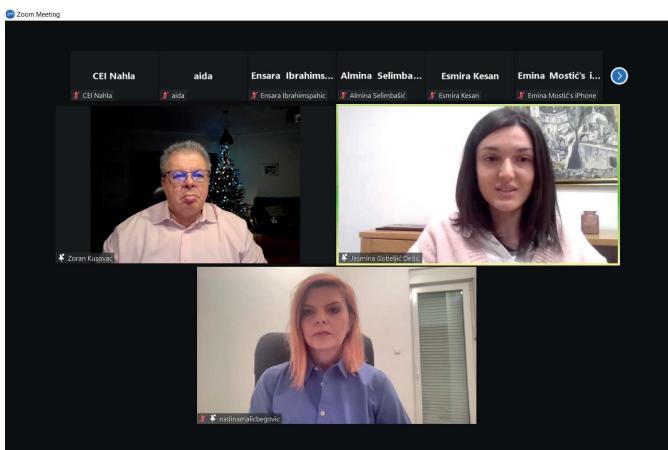
- Objavljivanje priručnika "Islamofobija- kako joj se suprotstaviti", za edukatore i aktiviste iz oblasti zaštite prava na slobodu vjere i uvjerenja, borbe protiv islamofobije, govora mržnje i diskriminacije prema manjima.
- Prikupljanje podataka o slučajevima i incidentima počinjenima iz mržnje za Hate Crime Report koji svake godine u saradnji sa relevantnim organizacijama i institucijama kreira OSCE ODIHR.
- Održan ciklus webinara "U kontekstu Gaze" posvećen genocidu koji se odvija u Gazi. Gosti webinara bili su stručnjaci koji su o ovom zločinu govorili iz perspektive međunarodnog humanitarnog prava, medijskih radnika i medijskog izvještavanja, te utjecajima društvenih mreža i živog prenosa genocida u Gazi na živote i mentalno zdravlje ljudi koji prate sva ta dešavanja i dižu glas protiv nepravde.

Kampanje i akcije

Kako ne postati žrtva nasilja u vezi i/ili braku naziv je interaktivnog predavanja koje smo povodom obilježavanja Međunarodne kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ održali za mlade žene u Sarajevu i Tuzli. Učesnice su imale priliku saznati više o tome kako prepoznati prve znakove nasilja, prevenirati nasilje, te kako jasno postaviti granice u odnosu.

Dan otvorenih vrata događaj je koji članice Nahlinog kluba mladih "Tignum" obilježavaju svake godine, u okviru kojeg se nude besplatne radionice različitog sadržaja djevojke, predstavlja rad Tignuma, ali i organizira fund raising humanitarni bazar u čijoj organizaciji učestvuju mali lokalni biznisi i polaznice različitih obuka i edukacija u Nahli. Prikupljena sredstva idu u fond za one najaktivnije u zajednici i Tignumu kao podrška u društveno odgovornom djelovanju.

Izgradnja mira bitan je segment u Nahlinom cjelokupnom djelovanju. U prethodnoj godini obilježavanjem značajnih datuma, obilascima mjestra stradanja civila u ratu u Bosni i Hercegovini i razgovorom sa žrtvama ratnih zločina, podsjetili smo se zašto je važno da nastavimo svoj rad u ovom pravcu. U okviru obilježavanja **Međunarodnog dana borbe protiv seksualnog nasilja nad ženama u ratu** i ove godine predstavnice Nahle posjetile su Foču, pružile podršku preživjelim u njihovoj istrajnoj i hrabroj borbi za pravdu i prisustvovali programu sjećanja koji je pripremilo Udruženje "Foča 92-95", a program je završen simboličnim bacanjem bijelih ruža u rijeku Čehotinu. Zajedno sa drugim članicama Mreže za izgradnju mira, predstavnice Nahle su posjetile i Memorijalni centar Srebrenica povodom **Dana pobjede nad fašizmom**, odale počast nastradalima u genocidu koji se desio u Srebrenici, te se kroz razgovor sa direktorom ove institucije, Emirom Suljagićem, dodatno upoznale sa konektom i svakodnevnim izazovima u kojemu žive i rade zaposlenici Memorijalnog centra u Potočarima.

USPJEŠNE SARADNJE NA PROJEKTIMA

PARTNERSTVA U 2023/2024

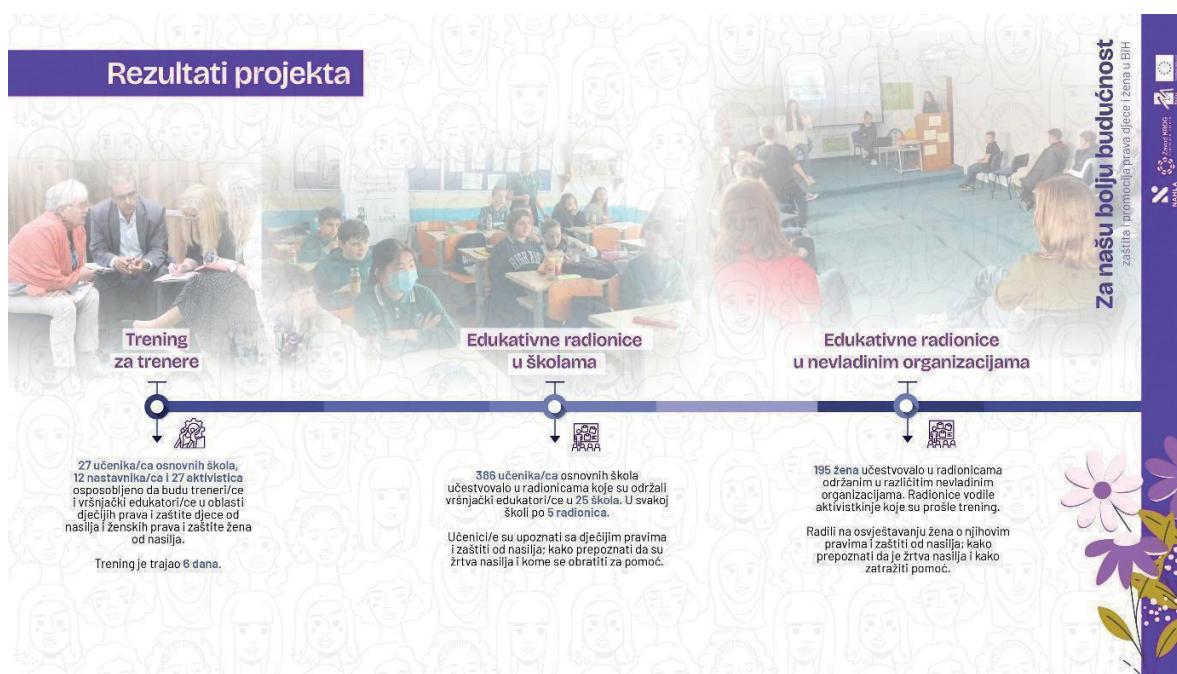

Projekt „Za našu bolju budućnost - zaštita i promocija prava djece i žena u BiH“ je kroz dvoipogodišnju realizaciju aktivnosti i preko 1500 direktnih korisnika/ka doprinio podizanju svijesti i edukaciji djece i žena o njihovim pravima kao i njihovom osnaživanju za dalju promociju i zaštitu prava djece i žena u lokalnim zajednicama.

“Za našu bolju budućnost”: Međusektorska saradnja u domenu zaštite ženskih i dječijih prava

U prvoj fazi projekta realizirani su treninzi za 27 aktivistica kao i 27 učenica/ka i 12 nastavnika kroz koje su osposobljeni za da budu trenerice kao i vršnjački edukatori/ce u oblasti dječijih prava i zaštite djece od nasilja i ženskih prava i zaštite žena od nasilja. Trenerice i učenice/ci su potom kroz niz radionica educirali druge žene odnosno djecu kroz peer-to-peer edukacije o pravima žena, odnosno djece.

U drugoj fazi projekta izrađeni su online moduli za žene i djecu dostupni na stranici www.zanasubuducnost.ba i potom su sa pilot grupama testirani i certificirani za primjenu. Online modul za djecu sastoji se od 16 interaktivnih sesija kroz koje djeca uče o svojim pravima, kako da ih zaštite, kome da se obrate u slučaju u slučaju kršenja njihovih prava i kako da se zaštite od nasilja. Djeca module mogu koristiti samostalno, a mogu biti i dio nastavnog rada u školama.

Rad sa donosiocima odluka bio je dio treće faze projekta kada je organizirana edukacija sa donosiocima odluka. Kroz trening za donosioce odluka učestvовало je 51 predstavnik/ica različitih institucija i ustanova u FBiH koje se bave zaštitom prava djece i žena i zaštitom žena i djece od nasilja.

Dio rada sa donosiocima odluka bio je i njihov rad sa inicijativama za koje su oni smatrali da bi doprinijeli boljoj zaštiti dječijih i ženskih prava u svemu onome što svakodnevno rade. Institucije iz kojih su bili predstavnici su: kantonalna ministarstva unutarnjih poslova, centri za socijalni rad, univerziteti i centri za mentalno zdravlje pri lokalnim zdravstvenim ustanovama. Tako je naprimjer, u Tuzlanskom kantonu analizom pojedinih situacija koje se dešavaju prilikom saradnje između ustanova dogovorena procedura koja će dovesti do efikasnije realizacije tretmanskih aktivnosti. Kroz incijativu u Unsko-sanskom kantonu realizirana je panel diskusija na kojoj je analizirana tema nasilja nad djecom i nasilja nad ženama kroz zakonske okvire Zakona o krivičnom postupku FBIH i Zakona o zaštiti žrtava nasilja u porodici. Panel diskusija je bila rezultat i inicijative koju su donosioci odluka u Kantonu Sarajevo realizirali i odgovarao je na pitanja šta se tretira kao nasilje u porodici, kako ne postati žrtva nasilja, kako spasiti sebe ili sebi dragu osobu u slučaju nasilja, koji je ispravni put za postupanje i kako su riješeni slučajevi iz prakse.

Povodom 20. novembra, Međunarodnog dana dječijih prava, u tri Nahlina centra u Sarajevu, Bihaću i Tuzli organizirani su okrugli stolovi sa temom „Prednosti digitalnih tehnologija u učenju i podučavanju o pravima djece.“

Upravo je 16 online modula za interaktivno učenje o dječijim pravima (dostupni na: www.zanasubuducnost.ba) koji ostaju kao trajno naslijede projekta za upotrebu u školama i organizacijama, bilo u fokusu okruglog stola u sva tri grada. Okrugli stolovi za kojem su se okupili predstavnici/predstavnice kantonalnih ministarstava obrazovanja, Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, predstavnici Pedagoškog zavoda Unsko-sanskog kantona, centara za socijalni rad te predstavnici brojnih nevladinih organizacija kao i direktori škola i nastavnici koji su imali priliku module testirati u radu s djecom u prethodnoj školskoj godini urodili su plodnom diskusijom i nizom korisnih zaključaka. Među zaključcima okruglih stolova u tri grada je između ostalog i to da nove generacije zahtijevaju nove pristupe i prilagodavanje mogućnostima djece za učenje, dok s aspekta nastavnika ovakva sinteza informacija olakšava postizanje ishoda. Sadržaj platforme iz segmenta dječijih prava popunit će prazninu i naći će svoje mjesto unutar šire priče o upotrebi digitalnih alata za podučavanje o pravima djeteta, hodogram kakav je uspostavljen na aplikaciji i konkretni mehanizmi podrške i zaštite u slučaju ugroženosti prava djece, značajni su i omogućavaju reakciju i vođenje kroz realan ambijent narušenosti nekog prava. Istaknuto je i da aplikacija ima potencijal za razvoj i proširenje upotrebe u različitim okruženjima te je dogovoren da u saradnji sa ministarstvima obrazovanja platformu treba uesti u nastavne planove i programe za časove odjeljenske zajednice, s obzirom da je tu predviđena tema dječijih prava, a platforma omogućuje okruženje za učenje koje je dinamično i djeci interesantno.

Od osnaživanja do promjena - Saradnja sa lokalnim i međunarodnim organizacijama na projektu koji finansira EU/EIDHR

Projekat „Od osnaživanja do promjene – ambasadore i ambasadorice ženskih prava u Bosni i Hercegovini“ ima za cilj unaprijediti zaštitu socijalnih i ekonomskih prava žena iz ranjivih grupa. Aktivnosti kojima se postiže cilj su usmjerenе na izgradnju inkluzivnog društva temeljenog na ljudskim pravima i jednakosti. Projekt obuhvata obuke, razvijanje strateških dokumenata i osposobljavanje ambasadore ženskih prava, uz online edukaciju za mlade o socijalnim i ekonomskim pravima žena.

U okviru projekta planirane su tri ključne aktivnosti:

- **Jačanje lokalnih kapaciteta** uključuje formiranje radnih grupa lokalnih aktera, organizaciju obuka o pravima žena za ove aktere i razvoj strateških dokumenata sa ciljem poboljšanja dugoročnog statusa žena u lokalnim zajednicama.
- **Osnaživanje žena** obuhvata kreiranje programa obuke, edukaciju trenera i realizaciju obuka za 200 žena iz ranjivih grupa, uz pružanje psihosocijalne podrške gdje je potrebno. Također, planirana je obuka 20 ambasadore ženskih prava koje će razviti akcione planove i voditi pilot radionice za male grupe od 5 do 10 učesnica.
- **Podizanje svijesti i obrazovanje** odnosi se na kreiranje online sadržaja o ljudskim pravima za osnovce, kao i pokretanje kampanja na društvenim mrežama radi podizanja svijesti o rodnoj diskriminaciji.

Sve aktivnosti teže osnaživanju žena, podizanju svijesti i stvaranju podržavajućeg okruženja za prava žena u lokalnim zajednicama.

Aktivnosti su usmjerene na izgradnju društava koja su otporna, inkluzivna i demokratska, sa snažnim naglaskom na poštovanje ljudskih prava, socijalnu pravdu i ravnopravnost. Projekat se implementira u Tuzlanskom kantonu, Unsko-sanskom kantonu i regiji Birač u Republici Srpskoj, kroz realizaciju na terenu i to, s ciljem povećanja participacije žena i jačanja zagovaračkih aktivnosti u ovim oblastima. Pored toga, projekat jača saradnju s ministarstvima obrazovanja na nivou cijele države kao i lokalnim zajednicama unutar odabralih područja.

Realizacijom prve faze projekta potvrđena je saradnja sa nekoliko jedinica lokalne samouprave unutar svakog od tri definirana područja za implementaciju projekta te potvrđena podrška u izradi strateško-planskih dokumenata, odnosno lokalnih gender akcionalih planova.

Trogodišnji projekat *Od osnaživanja do promjene – ambasadore i ambasadori ženskih prava u Bosni i Hercegovini* realizuje se uz finansijsku podršku Evropske unije kroz Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava, a implementira u partnerstvu DVV International, Centra za edukaciju i istraživanje „Nahla“ i Udruženja SARA – Srebrenica. Implementacija prve faze projekta započela je u februaru tekuće godine.

Engage. Empower. Inspire – Women in Business in Bosnia and Herzegovina

Četvorogodišnji projekt „Engage. Empower. Inspire – Women in Business in Bosnia and Herzegovina” koji podržava Švicarska vlada, a implementiraju Fondacija 787, Centar za edukaciju i istraživanje “Nahla” i Privredna komora Republike Srpske, usmjeren je na osnaživanje žena u različitim fazama njihovih karijera. Implementacija projekta započela je početkom decembra 2023. i trajat će do kraja novembra 2027. godine, a finansiranje, i to 50% od ukupnog budžeta, obezbeđuje se putem Švicarske agencije za razvoj i kooperaciju (SDC).

Već četvrtinu stoljeća CEI Nahla pruža ženama prilike za unapređenje kompetencija, umrežavanje i savjetovanje sa ciljem ravnopravnog učešća žena u svim društvenim procesima. Ovo uključuje, ne samo zapošljavanje, aktivistički i politički angažman već i važne uloge u porodici i zajednici. Godine rada s odraslima istakle su našu snagu u ovoj oblasti. Kada govorimo o napredovanju žena u biznisu, statistike o njihovom udjelu na liderskim pozicijama jasno pokazuju da još uvijek postoji mnogo prostora za napredak. Prepoznali smo da postoje kategorije žena kojima je potrebna podrška, bilo u profesionalnoj orientaciji, na liderskim pozicijama ili one koje trebaju nove kompetencije kako bi se pravilno pozicionirale u društvu i napredovale u karijeri.

Cilj projekta je unapređenje socioekonomskih prava žena u BiH kroz adresiranje specifičnih potreba tri ključne kategorije: djevojke od 16 godina i starije u različitim karijernim fazama, žene od 24 godine i starije, zaposlene u rastućim sektorima privrede, te zaposlene žene sa iskustvom koje teže ka liderskim pozicijama. Sve tri kategorije žena

Zahvaljujući podršci naših partnera, Vlade Švicarske, Nahla će kroz projekat u naredne četiri godine, kroz seminare, radionice, kurseve, obuke, karijerna savjetovanja i druge aktivnosti doprinijeti ličnom i karijernom rastu i razvoju više od 5000 žena iz cijele Bosne i Hercegovine.

su one koje traže prilike za lični i profesionalni razvoj. Projekat pruža podršku u razvoju vještina i pristupu resursima kako bi se ženama omogućilo da napreduju bez obzira na njihovu trenutnu karijernu fazu.

Ključni segmenti projekta su:

- **Profesionalna orientacija i prepoznavanje kompetencija:** kroz edukacije i grupne sesije, žene će imati priliku unaprijediti svoje vještine, identifikovati svoje snage i usmjeriti karijerni razvoj.
- **Unapređenje vještina ka boljoj pozicioniranosti na tržištu rada:** fokus je na ženama koje su na početku karijere, onima koje žele napredovati, kao i onima koje razmišljaju o promjeni karijere. Kroz ciljane obuke i mentorstvo projekt pomaže ženama da se bolje pozicioniraju na tržištu rada.
- **Istraživanje potreba žena kao i potreba tržišta rada:** uloga neformalne edukacije i dodatnih kompetencija na tržištu rada te njihovo prilagođavanje potrebama.
- **Promocija uspješnih priča i međusobno umrežavanje i podrška:** projekt se fokusira na jačanje vidljivosti priča o uspjehu žena kroz umrežavanje i promociju, potičući druge da slijede njihov primjer.

Projekat je specifičan po tome što obuhvata velike gradove, manje urbane sredine, lokalne zajednice i online pristup. Ogroman broj korisnica koje pokrivamo godišnje kroz brojne edukacijske grupe, pokazuje koliki je naš utjecaj.

U prvih 6 mjeseci projekta već je **279 žena uspješno završilo naše obuke, osnovne ili napredne kurseve** čiji kurikulumi su posebno osmišljeni kako bi postigli zadate ciljeve projekta. Četiri obuke uspješno je završilo 78 žena, sedam osnovnih kurseva pohađale su 73 žene, dok je njih 128 imalo priliku da završi jedanaest naprednih kurseva.

Adresiranjem specifičnih potreba i težnji različitih kategorija kroz edukativne programe osnažuju se žene različite dobi i usmjerjenja u različitim fazama karijere. Kroz posebno

osmišljene vidove podrške, razvoj vještina i pristup resursima, kreiramo inkluzivno okruženje gdje žene napreduju bez obzira da li su tek na početku svoje karijere, upravljaju ključnim rastućim sektorima ili preuzimaju liderske pozicije u različitim oblastima.

Ovaj projekat doprinosi uključivanju žena u različite edukativne i mentorske aktivnosti koje ih inspirišu i pomažu im da razviju svoje kompetencije, ojačaju poziciju u zajednici i postanu uzori za druge. Podrška se pruža u svim fazama; od prepoznavanja vlastitih potencijala, preko plasiranja na tržište rada, do preuzimanja liderskih uloga, što motivira i druge da započnu ovaj proces.

Kroz kombinaciju edukacije, mentorstva i umrežavanja, pružamo podršku ženama u svim fazama karijernog razvoja; od osvještavanja vlastitih potencijala do preuzimanja liderskih pozicija. Poseban fokus stavljen je na dugoročne promjene koje ne unapređuju samo živote pojedinih žena, već jačaju ekonomiju i društvenu strukturu u Bosni i Hercegovini.

U periodu od maja do septembra 2024. godine održani su treninzi za 17 karijernih savjetnica, koje će u naredne četiri godine, putem novog modela karijernog savjetovanja raditi sa stotinama žena koje žele mijenjati svoj profesionalni status, u Sarajevu, Tuzli i Bihaću.

Karijerno savjetovanje obuhvata složen proces informiranja i usmjeravanja, pri čemu je ključan cilj osnažiti žene da osvijeste svoje kompetencije, vještine, stavove i vrijednosti, kako bi napredovale u karijeri ili promijenile svoj profesionalni put.

Posebno se ističe važnost ovih savjetovanja za nezaposlene žene, kojima karijerno usmjeravanje pomaže da se izbore sa socijalnom isključenošću, dok zaposlenim ženama daje dodatni podsticaj i jasniji fokus na karijerne ciljeve.

Među novim karijernim savjetnicama su poduzetnice, psihologinje, univerzitetske profesorice i stručnjakinje iz različitih domena, koje će kroz savjetovanja pomoći ženama da identifikuju svoje potencijale kako bi uspješnije napredovale u karijeri.

ZAJEDNO ZA PROMJENE

ŠIRI DRUŠTVENI UTJECAJ KROZ LOKALNE I
MEĐUNARODNE SARADNJE

Susret aktivistica Nahle sa Tawakkol Karman (6–8. oktobar 2023.)

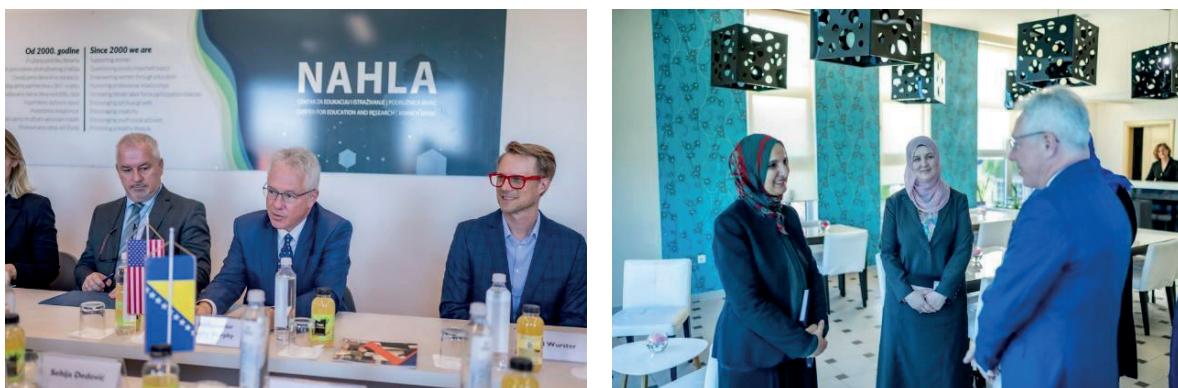
Susret sa Tawakkol Karman, dobitnicom Nobelove nagrade za mir, desio se na marginama konferencije „Demokratske tranzicije na Bliskom istoku“ u Sarajevu, čiji je gost izlagač bila nobelovka Karman. Sa našim aktivisticama, volonterkama i članicama programa za mlade liderke organizirali smo zasebnu sesiju koja je bila prilika za susret i diskusiju kao i prilika za razmjenu ideja o borbi za ljudska prava, slobodu i demokratiju. Karman je inspirirala prisutne svojom hrabrošću i ustrajnošću u nenasilnoj borbi protiv autoritarizma i korupcije, naglašavajući važnost obrazovanja i liderstva. Njene poruke su posebno snažno odjeknule među našim mladim aktivisticama, motivirajući ih da ustraju u borbi za bolje društvo, unatoč preprekama.

Kroz ovaj susret, Nahla je osnažila veze sa globalnim liderima u borbi za prava žena, te učvrstila svoj status važnog partnera u međunarodnoj borbi za slobodu i jednakost. Saradnja sa Karman dodatno je potvrdila da su žene iz BiH dio globalnog pokreta za socijalnu pravdu, koji promiče nenasilne metode u postizanju društvenih promjena.

Visoki diplomatski dužnosnici u posjeti CEI Nahla (23. oktobar 2023.)

U okviru uspješno realiziranog projekta „Izgradimo kulturu izvrsnosti u ugostiteljstvu“, Nahlinu podružnicu u Bihaću posjetila je delegacija USAID-a predvođena ambasadorom SAD-a, gosp. Michaelom J. Murphyjem. Ovaj projekt, realiziran uz podršku USAID-a i američkog naroda donio je konkretne promjene za lokalnu zajednicu u oblasti održivog turizma. Kroz obuku 136 polaznika/ca iz Unsko-sanskog kantona u oblastima; higijenskih standarda, ugostiteljskih vještina i engleskog jezika, unaprijeđene su vještine uposlenih u ugostiteljstvu, a 17 nezaposlenih osoba našlo je zaposlenje. Saradnja sa lokalnim partnerima, kao što su Grad Bosanska Krupa i Centar za kulturu i turizam Cazin, omogućila je održavanje obuka i kreiranje trajnih resursa u vidu 18 videolekcija dostupnih svim turističkim radnicima u BiH. Također, saradnja sa privatnim sektorom, gdje su 14 preduzeća omogućila obuke za svoje radnike i angažman lokalnih vlasti, potvrđuje značaj ovog projekta za održiv ekonomski razvoj regije.

Posjeta američkog ambasadora u Bosni i Hercegovini, gosp. Murphyja, našoj podružnici u Bihaću za nas ima poseban značaj jer naglašava važnost naše organizacije kao partnera u regionalnim inicijativama koje promoviraju ekonomski i društveni razvoj. Ova posjeta dodatno učvršćuje veze između Nahle i međunarodnih organizacija poput USAID-a, te otvara vrata za daljnju saradnju i podršku u projektima koji doprinose razvoju turizma, zapošljavanja i socijalne inkluzije. Ambasadorova podrška i pohvale za naš rad potvrđuju da Nahla igra važnu ulogu u stvaranju održivih promjena u Bosni i Hercegovini.

Međunarodna konferencija o islamofobiji u CEI Nahla (24-26. maj 2024.)

CEI Nahla Sarajevo bila je domaćin treće godišnje Međunarodne konferencije o islamofobiji, u organizaciji Međunarodne asocijacije za proučavanje islamofobije (IISRA). Konferencija, pod nazivom „Islamofobija: etnonacionalizam, sjećanje i pripadnost“, okupila je oko 70 istraživača iz Sjeverne Amerike, Evrope i Azije, čiji su radovi i studije fokusirani na rasizam, diskriminaciju i antimuslimansku mržnju. Profesor dr. Hatem Bazian, suosnivač IISRA-e i jedan od vodećih svjetskih stručnjaka na polju islamofobije, otvorio je

konferenciju naglašavajući važnost njenog održavanja u Sarajevu, imajući u vidu genocid kao temu koje se obrađuje i historijski kontekst Bosne i Hercegovine.

Teme obuhvaćene konferencijom uključivale su teorijsku i historijsku analizu islamofobije,

vezu između izgradnje nacionalnih država i islamofobije, te kontekste genocida u Bosni i Palestini. Organizatori su naglasili da su multinacionalne mreže islamofobije osmišljene da dehumaniziraju muslimane, pripremajući teren za kršenja ljudskih prava. Konferencija je pružila platformu za raspravu i umrežavanje akademika, aktivista i onih koji su iskusili posljedice islamofobije s ciljem kreiranja strategija za suzbijanje ovog fenomena.

Kroz ovu konferenciju, CEI Nahla je pružila prostor za raspravu o globalnom problemu islamofobije, istovremeno jačajući saradnju sa međunarodnim institucijama i akademском zajednicom.

Smatramo da biti domaćinom jednog ovakvog

događaja doprinosi jačanju svijesti o borbi protiv diskriminacije i promociji ljudskih prava, u skladu sa misijom Nahle da osnaži žene i promiče slobodu vjere i uvjerenja.

TREĆA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O ISLAMOFOBIJI

Studijska posjeta obrazovnim institucijama u Hrvatskoj (4 – 6. juni 2024.)

Studijska posjeta i susreti s institucijama u Hrvatskoj pružila je priliku za razmjenu iskustava i najboljih praksi iz oblasti obrazovanja odraslih, u ovom regionu. CEI Nahla je, zajedno sa predstavnicima Ministarstva obrazovanja i drugim ključnim akterima iz BiH, imala priliku vidjeti kako funkcioniše hrvatski model cjeloživotnog obrazovanja i vaučera, koji je usmjerен na povećanje zapošljivosti i profesionalnog razvoja odraslih.

Ova posjeta omogućila je CEI Nahla da unaprijedi svoje obrazovne programe usmjerene na cjeloživotno obrazovanje i profesionalno usavršavanje žena. Kroz saradnju sa hrvatskim institucijama, a posebno Centrom za obrazovanje Dante, koji je bio domaćin susreta, stvoren su novi mostovi za buduće projekte koji će doprinijeti unapređenju obrazovnih praksi u BiH.

Efikasniji modeli intersektorske saradnje, koje je Nahla prepoznala u Hrvatskoj, poslužiće kao smjernice za razvoj domaćih inicijativa koje će uključiti širu zajednicu, institucije i privredne subjekte.

Nahlin doprinos na konferenciji: "Sadašnjost i budućnost: Lokalni napredak uz snažne organizacije civilnog društva" (25-26. april 2024.)

Konferencija je održana 25. i 26. aprila 2024. godine, čiji je organizator Institut za razvoj mladih KULT uz podršku USAID Bosnia and Herzegovina. CEI Nahla je predstavljena kroz obraćanje predsjednice Nahle na panelu "Saradnja lokalnih zajednica i nevladinih organizacija."

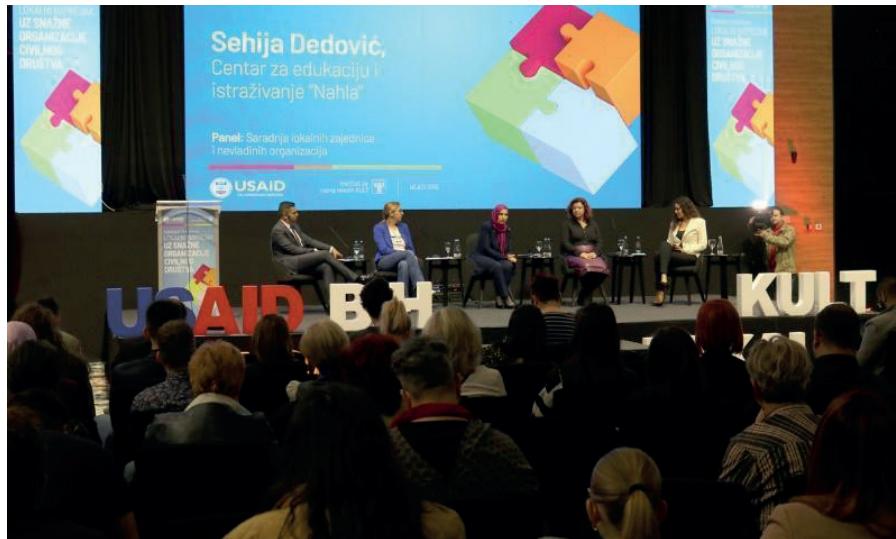
Tokom konferencije istaknuti su uspjesi lokalnih organizacija koje su sarađivale s Institutom kako bi ojačale svoje kapacitete. Događaj je pružio priliku za raspravu o trenutnim izazovima s kojima se organizacije suočavaju, pri čemu su učesnici razmijenili iskustva o važnim temama vezanim za razvoj civilnog društva u Bosni i Hercegovini.

Glavni zaključci konferencije podvukli su potrebu vraćanja povjerenja građana prema nevladiniom sektoru, važnost hrabrog suočavanja s problemima te poziv na sinergijsko djelovanje i jaču saradnju s akademskom zajednicom.

Regionalni seminar u Ulcinju (4-5. maj 2024.)

Seminar je okupio muslimanke iz šest zemalja regionala i pružio platformu za diskusiju o izazovima i mogućnostima koje muslimanke imaju u obrazovnim i vjerskim institucijama. CEI Nahla, kao jedan od organizatora, imao je priliku predstaviti uspjehe svojih programa, te podijeliti iskustva iz oblasti podrške ženama kroz obrazovanje i saradnju sa Islamskom zajednicom. Diskusije su istakle važnost uloge žene u civilnom društvu i kako neformalne obrazovne inicijative, kao što su Nahline, doprinose osnaživanju žena širom regije.

Seminar je omogućio stvaranje regionalne mreže muslimanki koje dijele iste ciljeve; osnaživanje žena i promocija inkluzije. Kroz ovaj događaj, postavljeni su temelji za buduće zajedničke projekte, istraživanja i inicijative koje će ojačati saradnju između nevladinih organizacija, obrazovnih institucija i vjerskih zajednica, te doprinijeti većem utjecaju žena u svim segmentima društva. Posebno je istaknuta važnost osnaživanja žena koje su često zanemarene, marginalizirane ili nemaju dovoljan pristup obrazovanju i informacijama.

Predstavnice Fondacije Filia u studijskoj posjeti Nahli (16. maj 2024.)

CEI Nahla je imala čast ugostiti predstavnice njemačke nevladine organizacije Filia, partnersku organizaciju Ekumenske inicijative žena iz Omiša s kojom Nahla dugo godina sarađuje i dijeli mnoge zajedničke vrijednosti i inicijative. U sklopu posjete, održana je konstruktivna diskusija u kojoj su učestvovali predstavnice Nahle i nekoliko drugih dugo-godišnjih aktivistica u bh. društvu te članice Upravnog odbora Filia, osoblje i predstavnice Ekumenske inicijative žena i predstavnice lokalnih organizacija.

Panel razgovor bio je usmjeren na važnost izgradnje mira, posebno u kontekstu utjecaja rata na mlade, i na izazove s kojima se žene suočavaju u aktivizmu. Osim toga, istraživali smo interakciju između religijskih i feminističkih vrijednosti, te doprinos feminističke teologije svakodnevnom životu žena. Posjeta je pružila značajnu priliku za razmjenu iskustava i osnaživanje međusobne saradnje, s naglaskom na ključne poruke koje su učesnice ponijele sa sobom.

Filia je njemačka nevladina organizacija koja se fokusira na promociju rodne ravнопravnosti i osnaživanje žena. Organizacija se bavi razvojem i implementacijom projekata koji se odnose na obrazovanje, istraživanje i zagovaranje politika usmjerenih na unapređenje položaja žena i djevojčica u društvu. Filia također podržava i razvija kapacitete lokalnih organizacija, potičući saradnju i razmjenu iskustava u oblasti rodne ravнопravnosti.

NAHLA ONLINE 2023/2024

WEB STRANICE

nahla.ba svaki dan, osim subotu, 11:30-21:00 E-mail: info@nahla.ba +387 33 710 650

nahla.ba

bihac.nahla.ba

tuzla.nahla.ba

beecreative.ba

beeinspired.ba

DRUŠTVENE MREŽE

71053

pratitelja/pratiteljica na društvenim mrežama

@CEINahlaSarajevo - 22749
@nahlabihac - 9600
@NahlaTuzla - 9400
@KlubTignum - 3470
@NahlinaPoslovnaZajednica - 2756
@InicijativaPRVI - 391
@beeinspired.ba - 6733
@nahlfitness Sarajevo - 1750
@nahlinfitnesscentar Bihac - 1100
@NahlinFitnessCentarTuzla - 1500
UKUPNO: 59449

@cei.nahla.sarajevo - 4183
@nahlabihac - 2178
@nahlatuzla - 852
@beeinspired - 263
@nahlin_fitness_center Sarajevo - 208
@nahlinfitnesscentarBihac - 954
@klubmladihtignum - 667
UKUPNO: 9305

Centar za edukaciju i istraživanje "NAHLA" - 2100

CEI Nahla - 106
Bee Inspired - 93

NOVA PRILIKA ZA ZAJEDNIČKO DOBRO: KAMPAÑA "ČINIMO ZNANJE DOSTUPNIM!"

Dok se osvrćemo na uspjehe protekle godine, s posebnim uzbuđenjem ulazimo u novu radnu godinu, najavljući kampanju za koju vjerujemo da će dodatno ojačati našu misiju obrazovanja i osnaživanja žena.

Kampanja za promociju članstva i volonterskog angažmana pod nazivom „Činimo znanje dostupnim!“ predstavlja i poziv za angažman svakoga od nas, da održimo i unaprijedimo društveno dobro koje je Nahla razvijala i njegovala svih ovih godina

Ova inicijativa ima za cilj da angažuje sve vas; naše članice i bivše članice, naše korisnice, partnerne, prijatelje i one koji nas podržavaju, kako bi zajedničkim snagama omogućili da Nahla ostane dostupna i otvorena za sve žene, bez obzira na njihovu socioekonomsku situaciju ili mjesto boravka. Kroz članstvo i volontiranje, želimo osigurati kontinuitet besplatnih i subvencioniranih edukativnih programa koji su tokom proteklih godina pomogli desetinama hiljada žena da unaprijede svoje znanje, vještine i samopouzdanje.

Glavni cilj ove kampanje je povećanje broja članica i volontera koji će, kroz svoj doprinos, omogućiti širenje i unapređenje naših aktivnosti.

Svaka nova članica znači više mogućnosti za besplatne edukacije, a svaki volonter koji podjeli svoje znanje doprinosi kreiranju zajednice u kojoj obrazovanje postaje temelj osnaživanja žena.

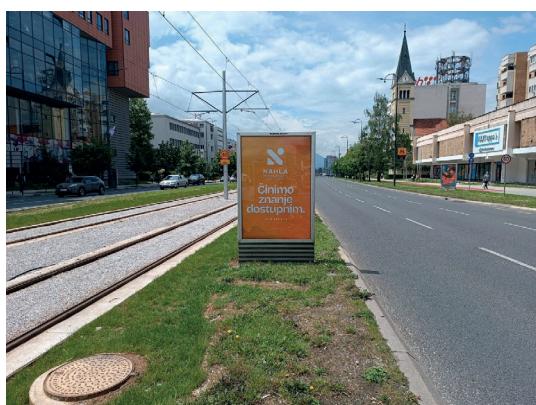
Kroz ovu kampanju, želimo skrenuti pažnju na važnost obrazovanja kao alata za lični razvoj, profesionalno napredovanje i društvenu transformaciju.

Poruka kampanje i ono što želimo da prenesemo široj društvenoj zajednici je da članstvo ili volontiranje u Nahli predstavlja podršku u stvaranju bolje zajednice za sve nas.

S većim brojem članica i angažiranih stručnjaka, zajedno ćemo osigurati održivost naših programa i obezbijediti da žene, bez obzira na njihove okolnosti, imaju priliku da uče, rastu i doprinesu društvenom napretku.

Pozivamo sve partnerne da nastave pružati podršku u ovoj novoj fazi Nahlinog djelovanja koja je osmišljena s ciljem, ne samo da nastavimo dosadašnji uspjeh, nego i da osiguramo širu društvenu korist kroz angažman i odgovornost zajednice.

Neka ova kampanja bude naš zajednički korak ka svjetlijoj budućnosti– društvu u kojem je znanje dostupno svima i u kojem svaka žena ima priliku da ostvari svoj puni potencijal.

DONATORI I PARTNERI U 2023/2024 RADNOJ GODINI

USAID | USAID Turizam

EUROPEAN ASSOCIATION
FOR THE EDUCATION OF ADULTS

USTANOVА ZA
OBРАЗОВАНИЕ
ODRASLIIH | ADULT
EDUCATION
INSTITUTION

Kanton Sarajevo
Ministarstvo za odgoj
i obrazovanje

Ministarstvo privrede
Kantona Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

GRAD BIHAĆ

OPĆINA
NOVI GRAD
SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
SKUPŠTINA

Institut za
razvoj mladih KULT

MojPosao.ba

Zavod KROG
institute circle

POMOZI.BA

Pr6gres

FONDACIJA
TUZLANSKE
ZAJEDNICE
Darujte zajednici, darovali ste sebi!

PRIVREDNA KOMORA
REPUBLIKE SRPSKE

SUMERO

UDRUŽENJE
DAJTE
NAM ŠANSU

TRI
PLUS
PORODICE

CKT
CENTAR ZA
KULTURU I TURIZAM

and the other two, which are the most important, are the following:

(a) the first is the one that is more directly related to the concept of the "social contract";

(b) the second is the one that is more directly related to the concept of "solidarity".

It is this second concept that I will focus on in this paper.

It is important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".

It is also important to note that the concept of "solidarity" is not limited to the concept of the "social contract".